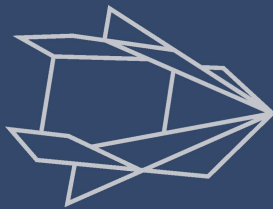
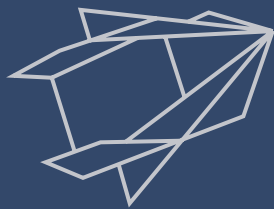

DLOUHÁ
CESTA BECKY
NA MALOU, CHAMBERSOVÁ
ROZZLOBENOU
PLANETU

HOST

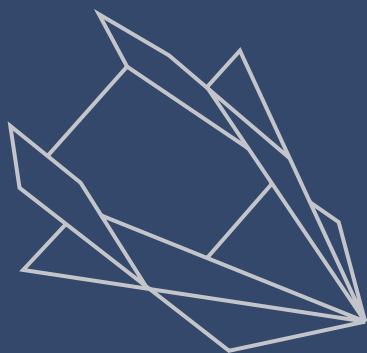
HOST

BECKY CHAMBERSOVÁ

DLOUHÁ CESTA NA MALOU, ROZZLOBENOU PLANETU

BECKY
CHAMBERSOVÁ
DLOUHÁ
CESTA
NA MALOU,
ROZZLOBENOU
PLANETU
BRNO
2017

The Long Way to a Small, Angry Planet

Copyright © Becky Chambers, 2014

First published in Great Britain in 2015

by Hodder & Stoughton, Hachette UK company

The right of Becky Chambers to be identified

as the Author of the Work has been asserted by her

in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Translation © Lucie Bregantová, 2017

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2017 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-7577-269-5 (PDF)

ISBN 978-80-7577-270-1 (ePUB)

ISBN 978-80-7577-271-8 (MobiPocket)

POVSTÁVÁME ZE ZEMĚ,
ŽIJEME NA LODÍCH,
DOUFÁME VE HVĚZDY.

EXODANSKÉ PŘÍSLOVÍ

Když se probudila v modulu, pamatovala si tři věci. Za prvé, že cestuje vesmírem. Zadruhé, že začne v nové práci, kde to nesmí zvorat. Zatřetí, že podplatila vládního úředníka, aby jí vyřídil novou totožnost. Nic z toho nebyla žádná novinka, ale radost jí to při probuzení zrovna neudělalo.

Navíc se ještě probudit neměla, alespoň jeden den, ale tak to dopadá, když si zamluvíte lacinou přepravu. Laciná přeprava znamená laciný modul na laciné palivo a laciné pilulky na usnutí. Od odletu už se napůl probudila několikrát — byla celá zmatená a sotva se jí začalo rozjasňovat, tak zase usnula. V modulu byla tma a nebyly tam žádné navigační obrazovky. Nedokázala určit, kolik času mezi jednotlivými probuzeními uplynulo, jak daleko se dostala nebo jestli vůbec někam letí. Z toho pomyšlení jí bylo zle.

Zrak se jí už dostatečně rozjasnil, a tak mohla zaostřit na okno. Bylo zakryté, aby dovnitř neproniklo případné světlo. Věděla, že to se nestane. Už byla hluboko ve vesmíru. Nebyly tam uspěchané planety, cestovní dráhy ani třpytivá orbitální plavidla. Jen prázdnota, strašlivá prázdnota, ve které je ona a občas nějaký kus kamene.

Když se motor připravoval skočit do další vrstvy, zaskučel. Prášky zase začaly působit a ukolébaly ji do neklidného spánku. Jak usínala, vzpomněla si znovu na práci, na lži, na úředníkův samolibý úsměv, když mu na účet převáděla kredity. Uvažovala, jestli jich bylo dost. Muselo. Muselo to stačit. Za chyby, za které nemohla, už tak zaplatila příliš mnoho.

Oči se jí zavřely. Pilulky ji zase uspaly. A modul snad letěl dál.

Život ve vesmíru rozhodně nebyl tichý. Planěťáci to nikdy nečekali. Každému, kdo vyrostl na planetě, chvíli trvalo, než si zvykl na všechno to klapání a vrčení vesmírných lodí, na tu všudypřítomnou atmosféru, která provázela život v kusu stroje. Ale pro Ashbyho byly ty zvuky stejně přirozené jako tlukot vlastního srdce. Podle skučení vzduchového filtru nad postelí dokázal poznat, kdy je čas vstávat. Když do lodního pláště vrazily kameny, věděl, které jsou dost malé na to, aby si jich nevšímal, a ze kterých budou problémy. Podle statického praskání komunikačního systému dovedl určit, jak je osoba na druhém konci daleko. Tohle byly zvuky života ve vesmíru, podbarvovaly zranitelnost a vzdálenost. Připomínaly, jak je život křehký. Ale ty zvuky také znamenaly bezpečí. Nepřítomnost zvuku značila, že vzduch neproudí, motory neběží, síť umělé gravitace už vás nedrží nohama na zemi. Ticho patřilo k venkovnímu vzduchoprázdnu. Ticho znamenalo smrt.

Byly tu i další zvuky, ty, které nevyluzovala loď, ale lidé v ní žijící. I v nekonečných chodbách obytných lodí jste mohli zaslechnout ozvěny rozhovorů, kroky na kovové podlaze, slabé dusání, jak technik šplhá stěnou

a chystá se opravit nějaký ukrytý obvod. Ashbyho loď Poutník byla prostorná, ale ve srovnání s tou, na které vyrostl, byla přece jen maličká. Když Poutníka koupil a naverboval posádku, i on si musel zvykat na stísněné prostory. Ale brzy ho začaly zvuky toho, jak lidé kolem pracují, smějí se a hádají, uklidňovat. Otevřený vesmír je prázdné místo a někdy se i ten nejostřílenější vesmířan dívá do hvězdami posetého prázdna s pokorou a úžasem.

Ashby hluk vítal. Uklidňovalo ho vědomí, že tam venku nikdy není sám, zvláště při jeho povolání. Budování červích děr nebyla zrovna oslnivá profese. Intergalaktické průjezdy byly v Galaktickém společenství tak běžné, že je všichni brali jako hotovou věc. Ashby pochyboval, že by se průměrný člověk tunely zabýval víc než třeba kalhotami nebo teplým jídlem. Ale kvůli své práci na tunely myslet musel, a to dokonce usilovně. Když sedíte a přemýšlíte nad nimi moc dlouho a představujete si, jak se vaše loď zanořuje do vesmíru a zase se vynořuje ven jako jehla látkou... přesně kvůli tomu pak oceníte hlučnou společnost.

Ashby seděl u sebe v kanceláři a četl si nad šálkem meku zprávy, když najednou uslyšel jeden velmi specifický zvuk a trhl sebou. Kroky. Corbinovy kroky. Corbinovy našťvané kroky mířící přímo ke dveřím kanceláře. Ashby si povzdechl, spolkl podráždění a přepnul do kapitánského módu. Výraz ve tváři neutrální, uši nastražené. Každý rozhovor s Corbinem vyžadoval trochu přípravy a spoustu odstupu.

Artis Corbin byl talentovaný specialista na řasy a obrovská osina v zadku. Na dálkové lodi, jako byl Poutník,

se to první víc než hodilo. Dávka zkaženého paliva mohla znamenat rozdíl mezi úspěšným přistáním a zmizáním ve vesmíru. Polovina jedné z dolních palub Poutníka byla plná nádrží s řasami a u všech bylo potřeba, aby se někdo pečlivě staral o jejich výživu a salinitu. V téhle oblasti byla Corbinova neschopnost komunikovat s lidmi vlastně výhodou. Ten chlap byl radši celý den zalezlý u řas, mumlal cosi o hodnotách a snažil se vytvořit „optimální podmínky“. Ashbymu se podmínky zdály optimální dost, ale co se řas týkalo, rozhodně se nehodlal Corbinovi stavět do cesty. Od té doby, co ho přivedl na palubu, se Ashbyho náklady na palivo snížily o deset procent, a navíc jen málo odborníků na řasy by místo na tunelářské lodi vůbec přijalo. Řasy byly háklivé i na krátkých cestách, ale při dálkových přeletích potřebovaly úzkostlivou péči a taky vytrvalost. Corbin nesnášel lidi, ale svou práci miloval a byl v ní zatraceně dobrý. Proto byl podle Ashbyho názoru nedocenitelný. Takový nedocenitelný bolehlav.

Dveře se otevřely a Corbin vstoupil dovnitř. Na obočí se mu jako obvykle perlil pot a prošeďivé vlasy na spáncích měl mastné. Na Poutníkovi muselo být teplo kvůli pilotům, ale i tak Corbin od prvního dne dával jasně najevo svou nelibost vůči standardní teplotě. I po letech na palubě se jeho tělo odmítalo přizpůsobit, zřejmě z trucu.

Corbin měl červené i tváře, ale těžko říct, jestli to bylo jeho náladou, nebo tím, že musel jít do schodů. Ashby si na ten intenzivní ruměnc nebyl nikdy nezvykl. Velká část přeživších Lidí pocházela z flotily Exodus, která odplula daleko z dosahu prastarého Slunce. Mnoho z nich, včetně

Ashbyho, se narodilo na stejných lodích, které patřily původním pozemským uprchlíkům. Jeho husté černé kudrny a jantarová pokožka byly výsledkem celých generací míšení na palubách těch obrovských lodí. Většina Lidí, ať už narozených ve vesmíru, nebo v koloniích, měla právě tento smíšený exodanský vzhled.

Corbin naopak nepochybně pocházel ze sluneční soustavy, i když v posledních generacích se i lidé z domovských planet začali Exodanům podobat. Lidské geny jsou pestrá směska, takže se vědělo, že čas od času se i mezi Exodany objeví někdo se světlou pletí. Ale Corbin byl skoro růžový. Jeho předkové byli vědci, raní průzkumníci, kteří u Enceladu postavili první výzkumná orbitální plavidla. Ta tam pak byla celá staletí a hlídala bakterie, které se množily v ledových mořích. Protože ze Slunce nad Saturnem nezbylo nic než matný otisk, výzkumníci s každou dekádou ztráceli víc a víc pigmentu. A výsledkem byl Corbin, růžový muž vzešlý z jednotvárné práce v laboratořích a potemnělého nebe.

Corbin hodil svůj skrib Ashbymu na stůl. Tenký, obdélníkový tablet proplul mlhovitou pixelovou obrazovkou a s rachotem dopadl přímo před Ashbyho. Ten na pixely mávl a nařídil jim, aby se rozptýlily. Titulky zpráv visící ve vzduchu se ztenčily do barevných sloupečků. Pixely se jako droboučcí broučci stáhly do projektorů na obou stranách stolu. Ashby se podíval na skrib, pak na Corbina a pozvedl obočí.

„Tohle,“ ukázal Corbin na obrazovku kostnatým prstem, „musí být vtip.“

„Nech mě hádat,“ prohlásil Ashby. „Jenks se ti zase vrtal v poznámkách?“ Corbin se zamračil a zavrtěl hla-

vou. Ashby se soustředil na skrib a snažil se nesmát vzpomínce, jak se Jenks naposledy naboural Corbinovi do skribu a vyměnil mrzoutovy pečlivé poznámky za tři sta šedesát dva vlastních fotografií, kde byl nahý, jak ho pánbů stvořil. Zvláště ta, kde Jenks drží transparent Galaktického společenství, stála podle Ashbyho za to. Když se to tak vezme, měla v sobě jakousi dramatickou důstojnost.

Ashby skrib zvedl a otočil ho obrazovkou k sobě.

Komu: Kapitán Ashby Santoso

(Poutník, tunelovací licence GS č. 387-97456)

Předmět: Resumé Rosemary Harperové

(administrativní certifikát č. 65-78-2)

Ashby ten soubor poznal. Bylo to resumé jejich nové účetní, která má přiletět následující den. Zrovna teď byla zřejmě připásaná v modulu a po celou dobu dlouhé, klaustrofobické cesty omámená sedativy. „Proč mi to ukazuješ?“ zeptal se Ashby.

„Aha, takže tys to vážně četl,“ zavřel Corbin.

„Samozřejmě. A tobě jsem říkal už dávno, ať si to přečteš taky, abys zjistil, co je zač, než přijede.“ Ashby netušil, o co Corbinovi jde, ale tohle byl jeho obvyklý postup. Nejdřív si stěžovat, teprve pak vysvětlovat.

Corbinova odpověď byla jasná, ještě než otevřel ústa. „Neměl jsem na to čas.“ Corbin měl ve zvyku ignorovat úkoly, které neměly původ v jeho laboratoři. „Co tě to napadá, brát na palubu takový nedochůdče?“

„Naznal jsem, že potřebuju certifikovanou účetní,“ odvětil Ashby. Proti tomu nemohl nic namítat ani Corbin.

Ashby měl v záznamech binec, a přestože tunelovací loď pro udržení licence účetní tak úplně nepotřebovaly, kra-vaťáci z Odboru dopravy Společenství dali jasně najevo, že Ashbyho neustále opožděné odevzdávání hlášení mu nedělá dobrou službu. Živit a platit dalšího člena posádky nestojí zrovna málo, ale po pečlivém zvážení a troše pošfuchování od Sissix požádal Ashby Odbor dopravy, aby mu poslal někoho s papírem. Jestli se nepřestane pokoušet dělat dvě věci naráz, jeho podnikání tím do budoucna utrpí.

Corbin si založil ruce a odfrkl si. „Mluvil jsi s ní?“

„Včera jsem si s ní volal na sibu. Vypadá v pohodě.“

„Vypadá v pohodě,“ zopakoval Corbin. „Tos mě utěšil.“

Další slova vybíral Ashby opatrněji. Mluvil koneckonců s Corbinem. Králem sémantiky. „Prověřil ji Odbor. Je plně kvalifikovaná.“

„Na Odboru hulí smeč.“ Prst opět zapíchl do skri-bu. „S dálkovými lety nemá zkušenost. Podle toho, co tam píšou, nikdy nežila jinde než na Marsu. Sotva od-promovala...“

Ashby začal vypočítávat na prstech. Tuhle hru mů-žou hrát dva. „Pro práci s dokumentací Společenství je školená. Na praxi byla u pozemské dopravní společnosti, kde potřebovala stejné základní dovednosti, které po ní chci já. Mluví plynne hantsky i s gestikulací, což by nám mohlo otevřít pár dveří. Má doporučující dopis od profe-sora mezidruhových vztahů. A především — z toho mála, co jsme si spolu řekli, mi přijde jako člověk, se kterým bych mohl pracovat.“

„Nikdy to nedělala. Jsme vprostřed vesmíru, chystáme se na tunelování naslepo a ty nám sem přivedeš štěně.“

„Není štěně, jenom je mladá. A každý musí mít první práci, Corbine. Tys taky musel někde začínat.“

„Víš, co byla moje první práce? Drhnul jsem tátovi laboratorní sklo. To mohla klidně dělat cvičená opice. Tak má vypadat první práce, ne...“ zadrhl se. „Můžu ti připomenout, co tu děláme? Lítáme vesmírem a děláme v něm díry — doslova a do písmene díry. To není bezpečná práce. Kizzy a Jenks mě už tak tou svou lehkovážností k smrti děsí, ale aspoň mají zkušenosti. Nemůžu pracovat, když se pořád musím bát, že nějaký nekompetentní ucho zmáčkne špatnej knoflík.“

Tohle bylo varovné znamení, argument „za takovýchto podmínek nemohu pracovat“, který naznačoval, že Corbin začne mluvit z cesty. Bylo na čase vrátit ho zpátky na zem. „Corbine, ona žádný knoflíky mačkat nebude. Nebude dělat nic složitějšího než psát hlášení a vyplňovat dokumentaci.“

„A komunikovat s celníkama a planetárníma hlídkama a klientama, kteří platí pozdě. Ne všichni, s kým pracujeme, jsou hodný lidi. Ne všem se dá věřit. Potřebujeme někoho, kdo si dovede stát za svým, kdo dovede zpražit namyšlenýho zástupce, co si myslí, že zná předpisy líp než my. Někoho, kdo pozná rozdíl mezi opravdovým potravinářským kolkem a pašeráckou náhražkou. Někoho, kdo ví, jak to doopravdy chodí, ne vyjukanou absolventku, která si cvrkne, když ji poprvé zastaví que-linskej vymahač.“

Ashby položil hrnek. „Já potřebuju někoho, kdo mi udělá pořádek v papírech. Potřebuju, aby někdo vedl schůzky, dával pozor, že před přeletem hranic máme všechny potřebný očkování a skeny, a někoho, kdo mi

roztřídí faktury. Je to komplikovaná práce, ale náročná není, rozhodně ne, tedy pokud je tak pečlivá, jak to vynívá z jejího doporučení.“

„To je jasnej dopis přes kopírák. Vsadím se, že ten profesor poslal ten samej dopis každému studentskému troubovi, co mu mňouknul u vrátek.“

Ashby zvedl obočí. „Studovala na Alexandrijské univerzitě, stejně jako ty.“

Corbin se usklíbl. „Já byl na katedře přírodních věd. To je něco jinýho.“

Ashby se zasmál. „Sissix má pravdu, Corbine. Ty seš vážně snob.“

„Sissix ať jde do háje!“

„Zaslechl jsem, jak jsi ji tam včera večer poslal. Bylo to slyšet až na chodbě.“ Corbin a Sissix se jednoho dne pozabíjí. Nikdy spolu nevycházel a ani jeden z nich nemá zájem hledat společnou řeč. Byla to oblast, kde musel Ashby našlapovat zvlášť zlehka. Ashby a Sissix se přátelili dávno před Poutníkem, ale když teď byl Ashby kapitánem, musel se k ní i ke Corbinovi chovat stejně jako k ostatním členům posádky. Ke zklidňování jejich bojůvek bylo třeba citlivého přístupu. Většinu času se snažil vůbec se do nich nemíchat. „Mám se vůbec ptát?“

Corbinovi zacukala ústa. „Vzala mi posledního dentbota.“

Ashby zamrkal. „Vždyť víš, že v nákladovém prostoru máme balíček dentbotů celý krabice.“

„Ale ne těch mých. Kupuješ ty laciný šmejdy, po kterých bolí dásně.“

„Já je používám každý den a dásně mám úplně v pohodě.“

„Ale já mám dásně citlivý. Jestli mi nevěříš, klidně si Šéfdoktorovi řekni o moje dentální záznamy. Musím si kupovat vlastní dentboty.“

Ashby doufal, že mu není ve tváři vidět, kam tenhle žalozpěv řadí na svém seznamu priorit. „Uznávám, že je to otrava, ale pořád jde jenom o jedno balení dentbotů.“

Corbin se začal rozčilovat. „To ale něco stojí! Udělala to, jenom aby mě naštvála, to je mi jasný. Jestli ta sobec-ká ještěrka nedokáže...“

„Hej!“ Ashby se prudce narovnal. „Takhle teda ne! Nic takovýho už od tebe nechci nikdy slyšet.“ Mezi rasistickými urážkami nebyla „ještěrka“ zdaleka nejhorší, ale lichotka to taky nebyla.

Corbin semkl rty, jako by se uvnitř snažil uvěznit další nepřístojnosti. „Omlouvám se.“

Ashbymu začaly docházet nervy, ale tohle byl popravdě nejlepší způsob, jak může rozhovor s Corbinem probíhat. Hovořit s ním o samotě, nechat ho vymluvit, počkat, až to přežene, a domluvit se s ním, zatímco má výčitky svědomí. „Se Sissix to proberu, ale ty se musíš k ostatním chovat líp. A je mi jedno, jak jsi zrovna naštvaný, ale takhle se na mojí lodi mluvit nebude.“

„Jen mi to ujelo, no.“ Corbin byl očividně pořád do-pálený, ale i on věděl, že se nevyplácí plivat do studny, ze které pije. Věděl, že je cenný člen posádky, ale byl to Ashby, kdo mu posílal kredity na účet. „Cenný“ znamená totéž jako „nenahraditelný“.

„Jedna věc je, že ti to ujede, ale jsi součástí mezidruhového týmu a musíš to brát na vědomí. Zvlášť když se k nám přidá někdo nový. A co se toho týče — mrzí mě, že si děláš starosti, ale upřímně řečeno to není tvoje

starost. Rosemary navrhl Odbor, ale odsouhlasit jsem to musel já. Jestli se to ukáže jako chyba, seženeme někoho nového. Ale do té doby ji nebudeme odsuzovat předem. Ať už si o ní myslíš cokoli, očekávám, že ji tu slušně uvítáš. Vlastně...“ Ashbymu se po tváři pomalu rozlil úsměv.

Corbin se zatvářil obezřetně. „Co?“

Ashby se pohodlně opřel a propletl si prsty. „Corbine, mám pocit, že naše nová účetní přijede zítra kolem půl šesté. Já mám na pátku naplánovaný sibi s Yoshim a víš, jak rád si povídá. Pochybuju, že budu hotový, až Rosemary přistane, a ona bude potřebovat někoho, kdo ji tu provede.“

„Ale ne.“ Corbinovi přelétl po tváři stín bolesti. „Ať to udělá Kizzy. Ta takový věci zbožňuje.“

„Kizzy má spoustu práce s výměnou vzduchového filtru u ošetrovny a pochybuju, že to bude mít zítra hotové. A Jenks jí bude pomáhat, takže ten taky nemůže.“

„Tak Sissix.“

„Hmmm, Sissix toho musí před zítřejším tunelováním hodně připravit. Asi na to nebude mít čas.“ Ashby se zakřenil. „Ty jí to určitě všechno krásně ukážeš.“

Corbin na svého zaměstnavatele vrhl zlověstný pohled. „Někdy jsi vážně osina v zadku, Ashby.“

Ashby zvedl hrnek s mekem a dopil, co v něm zbylo. „Já věděl, že se na tebe můžu spolehnout.“

Při vytahování kelímku vody ze zásobníku na stěně si Rosemary promnula chřípí. Kvůli doznívajícím účinkům sedativ měla mysl ještě trochu zamlženou a ze stimulantů, které ji měly povzbudit, se jí zatím jen rozbušilo srdce. Tělo se toužilo protáhnout, ale bezpečnostní pásy si nemohla odepnout, dokud byl modul v pohybu, a uvnitř se stejně dalo maximálně akorát tak stoupnout. Se záúpením zaklonila hlavu. Modul vyletěl už před třemi dny. Solárními dny, připomněla si. Ne standardními. Na ten rozdíl si bude muset zvyknout. Delší dny, delší roky. Ale musí se soustředit na důležitější věci než odlišnosti v kalendáři. Je vyčerpaná, hladová, špatně naladěná a nepamatuje si, že by se jí za celých jejích třiadvacet let — solárních, ne standardních — kdy chtělo takhle čurat. Aeluonský stevard z letiště jí stroze oznámil, že sedativa tuto potřebu potlačí, ale nikdo nezmínil, jak se bude cítit, až přestanou působit.

Rosemary si představila dlouhou stížnost, kterou by po takovém letu sepsala její matka. Zkusila si představit okolnosti, za jakých by matka vůbec byla ochotná modulem cestovat. V životě by na letiště veřejné meziplanetární dopravy ani nevkročila. Rosemary překvapilo už i to,

že se tam ocitla ona sama. Ošuntělá čekárna, blikající pixelové plakáty, zatuchlý puch šlemu z řas a čistících prostředků. Navzdory všem těm exoskeletonům a tykadlům okolo se tu ona cítila jako vetřelec.

Právě při tomhle ji trklo, jak daleko od sluneční soustavy vlastně je — změř sapientů, kteří s ní stáli ve frontě na lístky. Doma to bylo poměrně kosmopolitní, ale krom občasného diplomata nebo zástupce nějaké korporace mnoho jiných než lidských cestujících na Marsu nebylo. Pozemštěná skála obydlená jedním z nejméně vlivných druhů Společenství nebyla zrovna vyhledávanou destinací. Profesor Selim Rosemary varoval, že studium konceptů mezidruhových vztahů se značně liší od situace, kdy s ostatními sapienty hovoříte tváří v tvář. Plně toto upozornění však pochopila, až když ji obklopila spousta těžkopádných bioobleků a nohou, které nepotřebují boty. Byla nervózní dokonce i tehdy, když měla mluvit s Harmagiánem za pokladnou. Věděla, že hantštinu zvládá na výbornou (tedy na Člověka), ale už nebyla v bezpečném, kontrolovaném prostředí univerzitní jazykové laboratoře. Nikdo ji nebude jemně opravovat, ani neomluví její případný neúmyslný společenský přestupek. Teď už na to byla sama, a pokud chce mít kredity na účtu a kde spát, musí odvést práci, o které kapitánu Santosovi tvrdila, že ji zvládne.

To je přece hračka, že?

V žaludku už zase ucítila studenou pěst. Nikdy v životě si s kredity ani s tím, kde bude bydlet, nemusela dělat starosti. Ale teď jí ubývaly poslední úspory a spálila za sebou všechny mosty, takže si nemohla dovolit žádné chyby. To, že se nemá o koho opřít, byla cena za nový začátek.

Prosím, pomyslela si. Prosím, ať to nepodělám.

„Zahajujeme přilet, Rosemary,“ zacvrlikal modulový počítač. „Budete si ještě něco přát, než započnu přistávací procesy?“

„Záchod a sendvič,“ ucedila Rosemary.

„Promiňte, Rosemary, vaši žádost jsem nezachytil. Můžete ji zopakovat?“

„Nic nechci, děkuji.“

„Dobrá, Rosemary. Teď otevřu okenice. Raději zavřete oči, abyste se lépe přizpůsobila vnějším zdrojům světla.“

Jakmile se okenice se zabzučením otevřely, Rosemary oči poslušně zavřela, ale za víčky měla stále tmu. Otevřela oči a zjistila, že jediný zdroj světla se nachází v modulu. Jak očekávala, za okny nebylo nic než prázdnota a maličké hvězdy. Nekonečný vesmír.

Napadlo ji, jak asi silný je trup modulu.

Modul se zhoupl nahoru a Rosemary si zakryla oči před náhlou explozí světla vycházejícího z oken té nejošklivější lodi, jakou kdy viděla. Kromě vypouklé kupole, která trčela ze zádi jako zdeformovaná páteř, byla celá loď hranatá. Nebyla navržena pro vybíravé komerční pasażéry. Nebylo na ní nic elegantního ani podnětného. Byla větší než dopravní loď, ale menší než nákladní. To, že neměla křídla, naznačovalo, že ji postavili ve vesmíru a nikdy nemusela pronikat atmosférou. Ke spodní straně byl připevněn složitý masivní stroj — ostrý, kovový, s řadami zoubkovitých hřebínků nakloněných k tenkému, podlouhlému bodci. O lodích toho Rosemary moc nevěděla, ale podle nesourodých barev vnějšího trupu nabyla dojmu, že je spíchnutý dohromady z různých kusů, možná dokonce ze součástí několika

lodí. Taková skládačka. Utěšovalo ji na tom jen to, že loď vypadala bytelně. Ta nějaké ty rány snese (a zřejmě už snesla). I když byla zvyklá cestovat luxusnějšími prostředky, povzbudilo ji, že mezi ní a celým tím prázdným vesmírem bude pevný a robustní trup.

„Poutníku, tady modul 36-A, žádám o povolení k přistání,“ ohlásil se počítač.

„Module 36-A, tady Poutník,“ odpověděl ženský hlas s exodanským přízvukem. Rosemary zaznamenala měkké souhlásky a až příliš dokonalou výslovnost. Uměla inteligence. „Potvrďte prosím identifikaci cestujícího.“

„Rozumím, Poutníku. Právě zasílám informace.“

Následovala krátká odmlka. „Potvrzuji, module 36-A. Můžete přistát.“

Modul se pohnul směrem k Poutníkovi jako nějaký vodní živočich, který se pluje nakojit k matce. Zasunul se do Poutníkova přistávacího portu. Rosemary slyšela, jak do sebe mechanické součástky zaklaply. Pečeť přechodové komory zasyčela a aktivovala se.

Poklop se otevřel. Rosemary při vstávání zasténala. Měla pocit, jako by se jí měly svaly roztříštit. Ze zavazadlového prostoru si vzala cestovní tašku a batoh a kulhavě se vydala vpřed. Mezi modulem a Poutníkem pocítila lehkou gravitační nerovnost a zhoupal se jí přitom žaludek. Trvalo to jen pár vteřin, ale spolu se zamlženým vědomím, rozkolísaným tepem a bolavým močovým měchýřem to stačilo k tomu, aby Rosemary přešla z nic moc spíš na nic než moc. Zadoufala, že její nová postel bude měkká.

Vkročila do malé dekontaminační komory, která byla — až na zářivý žlutý panel ležící na stojanu sahajícím jí po pás — prázdná. Z voxu na stěně se ozvala UI:

„Zdravíčko! Jsem si poměrně jistá, kdo jste, ale můžete prosím přes panel přejet svým zápěstním čipem, ať to máme potvrzené?“

Rosemary si vykasala rukáv a odhalila svůj čip — měla ho pod kůží na pravém zápěstí a chránil ho pletený náramek. Na tomhle maličkém kousku techniky bylo uloženo mnoho dat — Rosemaryina identifikační složka, informace o bankovním účtu a zdravotnické rozhraní, které jí umožňovalo komunikovat s přibližně půlmilionem imobotů v jejím krevním oběhu. Stejně jako většina občanů Společenství dostala Rosemary svůj první čip už jako dítě (u Lidí byl obvyklý věk očipování pět let), ale její současný čip byl starý jen pár dekadnů. Jizvu okolo čipu měla stále lesklou a citlivou. Nový čip ji stál skoro všechny úspory, což bylo na pováženou, ale nebyla v pozici, kdy by se mohla dohadovat.

Podržela zápěstí nad žlutým panelem. Ten tlumeně zazářil. Krví se jí kromě stimulantů prohnala dávka adrenalinu. Co když čip není v pořádku a zobrazí její staré dokumenty? Co když uvidí její pravé jméno a dají si dvě a dvě dohromady? Zajímalo by to tyhle lidi? Záleželo by na tom, že neudělala nic špatného? Odvrátili by se od ní stejně jako její přátelé? Odvedli by ji zpátky do modulu a poslali ji zase na Mars, zpět ke jménu, které už nechtěla, a k průšvih, který...

Obrazovka přátelsky zeleně zablikala. Rosemary vydechla a zasmála se vlastní nervozitě. Nový čip hned od začátku fungoval úplně bezproblémově. Během celé cesty neměla jediný problém s potvrzováním identity ani s platbami. Bylo nepravděpodobné, že by skener na takové ošuntělé tunelovací lodi zaznamenal nesrovnalosti,

kterých si nevšimly ani špičkové skenery na letištích. I tak byla tohle ta poslední překážka. Teď už si musí dělat starosti jen s tím, jestli bude v nové práci úspěšná.

„Tak vás tu máme, Rosemary Harperová,“ přivítala ji UI. „Jmenuji se Lovelace a sloužím jako lodní komunikační rozhraní. Hádám, že máme tím pádem docela podobnou práci, že? Vy jednáte za posádku a já za loď.“

„To máte asi pravdu,“ odvětila Rosemary trochu nejistě. Se sentientní umělou inteligencí neměla moc zkušeností. U nich doma byly všechny řídicí počítače mdlé a výhradně užitkové. V univerzitní knihovně měli UI jménem Orákulum, ale ta se zaměřovala spíš na akademické problémy. Rosemary nikdy nemluvila s tak příjemnou UI, jako byla Lovelace.

„Můžu vám říkat Rosemary?“ zeptala se Lovelace. „Nebo máte nějakou přezdívku?“

„Klidně mi říkejte Rosemary.“

„Dobrá, Rosemary. Mně říkejte Lovey, jestli chcete. A můžeme si tykat, tady to dělají všichni. Je to prima být konečně venku z toho modulu, že?“

„To si ani nedoveš představit.“

„Pravda. Ale ty zase nevíš, jaké to je, když ti překalibrují paměťový blok.“

Rosemary se nad tím zamyslela. „Máš pravdu, to nevím.“

„Rosemary, budu k tobě upřímná. Povídám si s tebou takhle dlouho, aby ses nenudila, zatímco ti dělám kontaminační sken. Jeden člen naší posádky je vysoce citlivý, takže musím provádět podrobnější kontroly než některé ostatní lodě. Už to nebude trvat dlouho.“

Rosemary vůbec neměla pocit, že na něco čeká, ale taky netušila, co pro UI znamená „dlouho“. „Určitě s tím nespěchej.“

„To jsou všechna tvoje zavazadla?“

„Ano,“ potvrdila Rosemary. Ve skutečnosti s sebou vezla všechnen svůj majetek (tedy to, co nerozprodala). Pořád ji udivovalo, že se jí všechno vešlo do dvou malých zavazadel. Po životě v obrovitánském domě svých rodičů, který byl plný nábytku, dekorací a starožitností, ji vědomí, že nepotřebuje víc, než co unese, dávalo zvláštní pocit svobody.

„Když si dáš tašky do nákladního výtahu po pravé ruce, můžu ti je převést na horní palubu. Pak si je můžeš vyzvednout cestou do pokoje.“

„Díky,“ řekla Rosemary. Otevřela sklápěcí dveře na zdi, dala tašky do správné přihrádky a dveře zaklapla. Ze zdi se ozval zvuk pohybu.

„Tak, Rosemary, dokončila jsem prohlídku. Nerada to říkám, ale máš v systému pár nežádoucích virů.“

„Jakých virů?“ zeptala se Rosemary. S děsem si vzpomněla na ušmudlaná zábradlí a ulepená sedadla na letišti. Mars opustila teprve před třemi dekadny a už stihla chytit nějaký vesmírný mor.

„Neboj, nic co by tě ohrozilo, ale vadily by naší navigaci. Než zase opustíš loď, náš doktor ti bude muset updatovat imuboty. Zatím alespoň provedeme dekontaminační ozáření. Nevadí to?“ Lovey to řekla omluvně a měla k tomu dobrý důvod. Jedinou dobrou věcí na dekontaminačním ozáření bylo to, že proběhlo rychle.

„Dobrá,“ procedila Rosemary skrz zaťaté zuby.

„Vydrž chvíličku,“ instruovala ji Lovey. „Tři... dva... jedna... teď.“

Místnost se naplnila ostrým oranžovým světlem. Rosemary cítila, jak zář prochází přímo skrze ni. Cítila studené pálení v pórech, zubech, v kořínkách řas. Na chvíličku si uvědomovala každíčkou kapiláru.

„Strašně se omlouvám,“ litovala ji Lovey, když ozáření skončilo. „Dělám to hrozně nerada. Vypadáš, že ti není dobře.“

Rosemary vydechla a snažila se ten pocit bodavé bolesti setřást. „Ty za to nemůžeš,“ uklidnila ji. „Mně nebylo dobře už od začátku.“ Odmlčela se, protože si uvědomila, že se právě snaží uklidňovat UI. Byla to vlastně hloupost, ale kvůli čemusi v Loveyině chování jí připadala jakákoli jiná odpověď hrubá. Mohly se UI vůbec urazit? Rosemary si nebyla jistá.

„Doufám, že ti bude brzy lépe. Víím, že teď je pro tebe nachystaná večere, ale jsem si jistá, že hned potom si budeš moct jít odpočinout. Ale já už tě tu zdržovala dlouho. Můžeš jít dál. A dovol mi, abych ti jako první popřála: Víítej na palubě.“

Vox ztichl. Rosemary se čelem opřela o dveře. Vnitřní dveře přechodové komory se otevřely a za nimi stál bledý muž s kyselým obličejem. Jakmile Rosemary vykročila dál, výraz v jeho tváři se změnil. Byl to ten nejfalešnější úsměv, jaký kdy viděla.

„Vítejte na Poutníkově,“ prohlásil muž a natáhl k ní ruku. „Artis Corbin. Starám se o řasy.“

„Ráda vás poznávám, pane Corbine. Já jsem Rosemary Harperová.“ Rosemary mu potřásla rukou. Měl chabý stisk a upocenou kůži. Ráda jeho dlaň zase pustila.

„Corbin stačí a můžeme si tykat.“ Odkášlal si. „Potřebuješ... ééé...“ Kývl směrem k protější stěně. Byly v ní dveře s lidským znakem pro toalety.

Rosemary se k nim rozběhla.

Vyšla odtamtud o několik minut později v dobré náladě. Srdce se jí pořád chvělo, hlava se rozjasňovala, v zubech ji stále mravenčilo po ozáření. Ale mohla si ze seznamu stížností na fyzické nepohodlí škrtnout alespoň jednu položku.

„Cestování v modulech je nejhorší,“ poznamenal Corbin. „Lítají totiž na bčkový palivo. Dřív nebo později z toho bude průšvih. Vážně by je měli líp regulovat.“ Rosemary se snažila vymyslet odpověď, ale než na ni přišla, Corbin jí pokynul: „Tudy.“ Následovala ho chodbou dál.

Uvnitř nebyl Poutník o nic hezčí než zvenčí, ale nesourodé chodby měly jakési zvláštní kouzlo. Stěny v pravidelných intervalech členila malá okénka. Samy nástěnné panely byly spojené různě velikými šrouby. Stěny měly stejně jako vnější trup lodi různé barvy — na jedné straně měděně hnědá, na druhé unylá mosaz a čas od času jako bonus ještě kus světle šedé.

„Zajímavý design,“ utrousila Rosemary.

Corbin si odfrkl: „Jestli slovem ‚zajímavý‘ myslíš, že to vypadá jak babiččina stará deka, tak jo. Poutník je stará loď, stejně jako většina ostatních tunelářských plavidel. Kapitáni, kteří vylepšují staré lodě, dostávají víc peněz než ti, kteří kupují nové. Toho Ashby rozhodně využil. Původní loď byla stará asi třiatřicet standardů. Byla postavená, aby něco vydržela, ale na pohodlí posádky se nebraly ohledy. Ashby zvětšil obytné i skladovací prostory, pořídil sprchy na vodu a tak podobně. Všechno

z druhé ruky, pochopitelně. Neměl peníze, aby to všechno kupoval nové.“

Rosemary se při zmínce o vylepšených obytných prostorech ulevilo. Smiřovala se s vyhlídkou úzkých patrových postelí a sprchy na saniprach. „Předpokládám, že Lovey se taky pořídila až později?“

„Jo. Koupil ji Ashby, ale je to Jenksův miláček.“ Corbin pokračoval dál bez vysvětlení. Kývl směrem ke zdi. „V každém pokoji a tam, kde se kříží důležité chodby, jsou voxy. Ať jsi, kde jsi, Lovey tě slyší a může od tebe přeposílat zprávy. Voxy jsou slyšet všude na lodi, takže dobře zvaž, co řekneš. Všude na lodi jsou taky hasicí přístroje. Kizzy ti může dát mapu s jejich umístěním. Skříňky s exoobleky u přistávacího východu, na hlavní palubě a u nákladového prostoru. Únikové moduly jsou k dispozici na všech palubách. Za nákladovým prostorem máme i člun. Když se na stěnách rozsvítí poplašné panely, jdi směrem k exooblekům, únikovým modulům nebo ke člunu, podle toho, co bude nejbliž.“ Chodba se teď rozdělovala na dvě části. Corbin ukázal doleva. „Ošetřovna je tímhle směrem. Není zrovna nejmodernější, ale stačí na to, abychom někoho udrželi naživu, než se dostaneme do přístavu.“

„Rozumím,“ kývla Rosemary. Zkoušela se moc nezapomínat tím, že jí Corbin pověděl jen o věcech spojených se stavem nouze nebo zraněními.

Od nejbližší křižovatky k nim dolehl hlasitý, družný hovor. Ozvalo se zařinčení, jak cosi spadlo na zem. Následovalo krátké dohadování a pak smích. Corbin přimhouřil oči, jako by se snažil zahnat bolehlav. „Tuším, že se seznámíš s našimi technikami,“ oznámil.

Zašli za roh a tam našli hnízdo z drátů a kabelů poházených po podlaze. Ležely tam jen tak halabala, alespoň tak se to Rosemary zdálo. Z otevřeného stěnového panelu se jako vnitřnosti hrnuly ven trubice na řasy. Přímo ve stěně pracovaly dvě osoby, muž a žena, oba dva Lidé — nebo ne? O ženě nebylo pochyb, muselo jí být něco mezi dvaceti a třiceti. Černé vlasy si svinula do volného drdůlku a svázala je roztřepenou, zašlou stužkou. Na sobě měla oranžovou kombinézu ušmudlanou od oleje a šlemu, s nahrubo přišitými záplatami. Rukávy měla popsané poznámkami: „KONTROLA 32-B — STARÝ DRÁTY?“ a „NEZAPOMEŇ NA VZDUŠNÝ FILTRY, TROUBO“ a „NAJEZ SE“. Na placatém nose jí seděl podivný set optických čoček. Místo toho, aby měla na každém oku jednu, bylo jich k obrubám připevněno alespoň půl tuctu. Některé byly vypouklé a zvětšovaly, na jiných problíkávaly droboučké digitální panely. Vypadalo to, že jsou podomácku vyrobené. Co se týkalo vzhledu samotné ženy, podle olivové pokožky se zdálo, že strávila hodně času pod přírodními slunečními paprsky, ale její neurčité rysy byly nepochybně exodanského původu. Rosemary odhadovala, že vyrostla v extrasolární kolonii — „bez Slunce“, jak se říkávalo na Marsu.

Muže nebylo na druhou stranu tak snadné zařadit, i když vypadal převážně jako Člověk. Nevýrazné obličejové rysy, tvar těla, končetiny i prsty, to všechno bylo lidské. Měděnou pokožkou se podobal Rosemary, přestože byl o pár odstínů tmavší. Ale zatímco hlava byla normální velikosti, zbytek těla měl muž drobný jako dítě. Byl také zavalitý, jako by mu končetiny sice zesílily, ale odmítly se protáhnout. Byl tak malý, že se ženě vešel

na ramena, a právě tam teď stál. A jako by jeho postava nebyla už tak dost pozoruhodná, dal si také hodně práce se svým zevnějškem. Hlavu měl po stranách vyholenou a na temeni se mu kroutila kudrnatá čupřina. Uši si ozdobil řadou piercingů a paže měl celé potetované. Rosemary se na něj snažila nezápat. Usoudila, že je to opravdu Člověk, ale určitě je genotvor. Žádné jiné vysvětlení ji nenapadlo. Ale stejně, proč by si někdo dával tolik práce s tím, aby se zmenšil?

Žena vzhledla od práce. „No hurá!“ zaradovala se. „Jenksi, slez ze mě, musíme se družít.“

Malý muž, který se ve stěně vrtal jakýmsi hlučným nástrojem, otočil hlavu a sundal si ochranné brýle. „Aha,“ poznamenal a začal šplhat dolů. „Nováček se blíží.“

Než mohla Rosemary cokoli říct, žena se postavila, sundala si brýle a neuvěřitelně silně Rosemary objala. „Vítej doma.“ S nakažlivým úsměvem se odtáhla. „Já jsem Kizzy Shao. Mechanická technička.“

„Rosemary Harperová.“ Snažila se nedát na sobě znát překvapení. „A díky.“

Kizzy se usmála ještě víc. „Jú, máš boží přízvuk. Vy Martani vždycky zníte tak uhlazeně.“

„Já jsem počítačovej technik,“ představil se muž a hadrem si utíral z rukou olej. „Jenks.“

„To je vaše křestní jméno, nebo příjmení?“ zeptala se Rosemary.

Jenks pokrčil rameny. „To je jedno.“ Natáhl ruku na pozdrav. I se svými malými dlaněmi měl silnější stisk než Corbin. „Těší mě.“

„Nápodobně, pane Jenksi.“

„Pan Jenks! To se mi líbí.“ Otočil se. „Hej, Lovey. Propoj mě ke všem, prosím.“ Zapnul se nejbližší vox. „Oznámení celé posádky,“ zahlásil Jenks slavnostně. „Po vzoru naší nové účetní mě ode dneška oslovujte pouze mým celým titulem, tedy ‚pan Jenks‘. To je vše.“

Corbin se naklonil k Rosemary a ztišil hlas. „K tomuhle voxy rozhodně nejsou.“

„Tak,“ začala Kizzy. „Jaká byla cesta?“

„Už jsem zažila lepší,“ přiznala Rosemary. „Ale dorazila jsem celá, takže si asi nemůžu stěžovat.“

„Stěžuj si dle libosti,“ povzbudil ji Jenks. Z kapsy vytáhl ošoupanou plechovou krabičku. „Moduly jsou mírně zanedbávané. A vím, že jinak se sem rychle nedostaneš, ale je to děsně nebezpečný. Seš po stimulantech rozklepaná?“ Rosemary přikývla. „No jo, ale věř mi, udělá se ti líp, jak do sebe dostaneš nějaký jídlo.“

„Už jsi byla u sebe v pokoji?“ zeptala se Kizzy. „Ty závěsy jsem dělala já, ale jestli se ti ta látka nebude líbit, tak řekni a já je hned sundám.“

„Ještě jsem tam nebyla,“ odpověděla Rosemary. „Ale už jsem měla možnost obdivovat tvou ostatní práci. Musí to být těžké, přetvářet starý model.“

Kizyina tvář se rozzářila jako žárovka. „To jo, ale přesně proto je to taková zábava! Je to jako skládačka, zjišťovat, s jakejma obvodama budou ty starý komunikovat, přidávat nový kusy, aby to tu bylo domáctější, pamatovat si, kde co ve starý kostře je, abysme si to tu nevyhodili do povětří.“ Spokojeně si povzdechla. „Je to ta nejlepší práce na světě. Už jsi viděla Akvářko?“

„Co prosím?“

„Akvárko.“ Kizzy se radostně usmála. „Jen počkej. Je úplně nejlepší!“

Corbin loupal očima po druhém technikovi. „Jenksi, to nemyslíš vážně!“

Jenksova plechovka byla plná rudotrávy. Pořádný kus jí nacpal do malé prohnuté fajfky a zrovna ji zapaloval svářečkou. „Co?“ zamumlal tlumeně, protože musel fajfku držet mezi zuby. Zabafal a vlákénka rudotrávy zajiskřila a začala dýmat. Rosemary polechtala v nose slabá vůně skořice a popela. Vzpomněla si na otce, který rudotrávu vždycky pokuřoval při práci. Pokusila se nežádoucí vzpomínku na rodinu potlačit.

Corbin si dal ruku před nos a ústa. „Jestli si chceš plnit plíce toxiny, prosím, ale dělej to u sebe v pokoji.“

„Uklidni se,“ zpražil ho Jenks. „Tohle je ten upravenej druh, co ukuchtili Laruové. Šikulové osmichlopní. Povznes tě na duchu jako čerstvá rudotráva, ale bez toxinů. Stoprocentně prospěšný. Teda aspoň ti to neškodí. Měl bys to zkusit, s náladou to dělá zázraky.“ Corbinovým směrem vydechl obláček kouře.

Corbinovi ztuhly rysy, ale vypadalo to, že se tím nehodlá dál zabývat. Rosemary začínala mít dojem, že přes všechno to rozčilování ohledně pravidel nemá Corbin u techniků žádnou autoritu. „Víš o tomhle binci Ashby?“ odfrkl Corbin a ukázal na podlahu.

„Nečerti se, mrzoute,“ uklidnila ho Kizzy. „Do večere to všechno opravíme a uklidíme.“

„Večere je za půl hodiny,“ poznamenal Corbin.

Kizzy vyletěly ruce k hlavě. Zatvářila se dramaticky. „Ale ne! Vážně? Já myslela, že večere je v osmáct.“

„Je sedmnáct třicet.“

„Sakra!“

Kizzy zanávala a zalezla zpátky do stěny. „Popovíme si potom, Rosemary, musím makat. Jenksi, kámo, šup na ramena, presto!“

„Hup!“ odvětil Jenks, fajfku skousl mezi zuby a začal šplhat nahoru.

Corbin beze slova pokračoval chodbou dál.

„Ráda jsem vás poznala,“ rozloučila se Rosemary a spěchala za Corbinem.

„Taky nás těšilo!“ zakřičela Kizzy. „Do háje, Jenksi! Nasypl mi popel do pusy!“ Ozvalo se plivání a dvojí smích.

„Je zázrak, že ještě nejsme všichni mrtví,“ poznamenal Corbin do éteru. Po cestě pak už nic dalšího neřekl. Rosemary si z toho vyvodila, že nezávazná konverzace nebude jeho silná stránka. I když bylo ticho nepříjemné, rozhodla se ho nepřerušovat.

Chodba se stáčela dovnitř a vedla na druhou stranu lodi. Na konci zatáčky byly dveře. „Tohle je řídicí místnost,“ vysvětloval Corbin. „Navigace a ovládání tunelování. Tuhle místnost moc potřebovat nebudeš.“

„Mohla bych se tam i tak podívat? Ať se zorientuju?“

Corbin zaváhal. „Zrovna tam asi pracuje naše pilotka. Neměli bychom ji vyru...“

Otevřely se dveře a vyšla z nich Ándriska. „Já si říkala, že někoho slyším!“ zajásala. Přízvuk měla maličko drsnější, ale i tak byla její řeč zatím nejčistší, jakou Rosemary od jejího druhu dosud slyšela. Ne že by Rosemary měla s Ándriskou velké zkušenosti. Jako jeden ze tří zakládajících druhů Galaktického společenství byli v galaxii často k vidění. Nebo tak to alespoň Rosemary slyšela. Ándriska stojící před ní byla první, se kterou kdy osobně

promluvila. Mozek jí pracoval o sto šest, dolovala z hlavy všechno, co o ándriské kultuře ví. *Složitě rodinné struktury. Naprosto žádný pojem o osobním prostoru. Fyzicky vřelí. Promiskuitní.* V duchu si za to dala facku. Byl to stereotyp, takový, který znali všichni Lidé, ať už chtěli, nebo ne, a zaváněl etnocentrismem. *Prostě se nepárují tak jako my,* vyčínila si. *To je něco jiného.* Kdesi v hlavě se na ni mračil profesor Selim. Představovala si ho, jak vysvětluje: „Už jen to, že slovo ‚chladnokrevný‘ je synonymum pro ‚krutý‘, by vám mělo prozradit něco o předsudcích, které máme my primáti automaticky proti plazům. Nesuďte jiné druhy podle vlastních sociálních norem.“

Odhodlaná chovat se tak, aby na ni profesor mohl být pyšný, se Rosemary obrnila proti tomu, že ji Ándriska začne laskat tváře, jak kdesi slyšela, případně proti dalším nečekaným objetím. Ať už ji tato osoba bude chtít pozdravit jakkoli, prostě se přizpůsobí. Je teď součástí mnohodruhové posádky a, k čertu, zvládne to s grácií.

Ale k Rosemaryinu zklamání k ní Ándriska jen natáhla jednu ruku s drápy. „Ty musíš být Rosemary,“ přivítala ji vřele. „Já jsem Sissix.“

Rosemary Sissixinu šupinatou dlaň uchopila, jak nejlíp dovedla. Jejich ruce k sobě moc nepasovaly, ale obě z toho vyšly se ctí. Na to, aby Rosemary označila Sissix za krásnou, byl pro ni její zjev příliš nezvyklý, ale byla... okouzlující. Ano, to bylo lepší slovo. Byla o hlavu vyšší než Rosemary a tělo měla pružné a štíhlé.

Od hlavy až po ocas její tělo pokrývaly mechově zelené šupiny, které na břichu trochu bledly. Tvář měla hladkou — místo nosu, rtů a uší měla vlastně jen otvory na dýchání, na slyšení a coby ústa malou škvíru. Na hlavě

jí jako krátká, slavnostní hřívá rostla pestrobarevná pířka. Hrud' měla stejně plochou jako lidšší muži, ale rozdíl mezi úzkým pasem a svalnatými, ješšěřšími stehny vytvářel iluzi ženských boků (i když Rosemary věděla, že i tahle představa je výsledkem kulturních předsudků — ándřišší samci měli úplně stejné postavy jako samice, jen byli menší). Nohy byly lehce prohnuté, jakoby připravené ke skoku, a prsty na nohou i rukou byly zakončené tlustými tupými drápy. Každý dráp si Sissix pomalovala rozvolněnými zlatými spirálami a zdálo se, že si je piluje. Na sobě měla volné, nízko posazené kalhoty a vestičku s jedním knoflíkem. Rosemary si vzpomněla, jak jim profesor Selim říkal, že Ándriskové nosí oblečení jen proto, aby se s nimi ostatní druhy cítily příjemněji. Z oděvu, přízvuku a podání ruky Rosemary usoudila, že Sissix už se mezi lidmi pohybuje dlouho.

Kromě Sissix se do chodby dostalo i něco dalšího. Ze dveřší zavanul horký, suchý vzduch. Rosemary cítila, jak z místnosti sálají vlny horka. I na prahu ji dusily.

Corbin přimhouřil oči. „Víš, že se ty panely začínají kroutit, když se moc zahřejou.“

Sissix po bledém muži loupla očima. „Díky, Corbine. Na téhle lodi žiju jen celý svůj dospělý život, takže neutuším, jak bezpečně manipulovat s nastavením vnitřní teploty.“

„Řekl bych, že na téhle lodi už je teplo dost.“

„Kdyby tam se mnou pracoval někdo další, ztlumila bych to. Vážně, v čem je problém?“

„Problém je v tom, Sissix, že...“

„Mlč.“ Sissix zvedla dlaň. Těkala očima mezi Corbinem a Rosemary. „Proč ji po lodi provádíš ty?“

Corbin zaťal zuby. „Požádal mě o to Ashby. Vůbec mi to nevadí.“ Corbinova slova zněla zdvořile, ale Rosemary v nich slyšela tu stejnou neupřímnost, s jakou ji oslovil, když vyšla z přechodové komory. V žaludku se zase objevila studená pěst. Je na lodi deset minut a už ji tu někdo nemá rád. Paráda.

„Jasně,“ odtušila Sissix. Přimhouřila oči, jako by se snažila na něco přijít. „Pokud máš na práci něco jiného, ráda tě jako průvodce vystřídám.“

Corbin semkl rty. „Nechci být nezdvořilý, Rosemary, ale musím udělat pár testů salinity. A čím dřív, tím líp.“

„Výborně!“ zaradovala se Sissix a položila Rosemary ruku na rameno. „Hezky se s řasama bav!“

„Eh, těšilo mě,“ rozloučila se Rosemary, když ji Sissix odváděla pryč. Corbin už zmizel na druhém konci chodby. Celý ten rozhovor byl matoucí, ale Rosemary byla ráda, že už je snad v přátelštější společnosti. Snažila se nezírat, jak se Sissixiny bosé nohy napínají nebo jak jí při chůzi nadskakují pířka. Celá její chůze byla úchvatná.

„Rosemary, za celou posádku Poutníka bych se chtěla omluvit,“ prohlásila Sissix. „Příchod do nového domova si zaslouží lepší přivítání, než jakého je schopen Artis Corbin. Teď už určitě víš všechno o únikových modulech, ale nic o tom, kdo jsme a co děláme.“

Rosemary se proti své vůli zasmála. „Jak to víš?“

„Protože s tím chlapem musím žít,“ ušklíbla se Sissix. „Stejně jako teď taky ty. Ale naštěstí budeš žít i s námi ostatními a myslím, že jsme docela sympatičtí.“ Zastavila před kovovým schodištěm, které stoupalo od podlahy ke stropu. „Už jsi viděla svůj pokoj?“

„Ne.“

Sissix obrátila oči v sloup. „Tak pojď,“ pobídla Rosemary a při chůzi po schodech se snažila nepraštit ji ocašem. „V nové lodi se vždycky cítím líp, když vím, kde mám své místo.“

Ándriska měla pravdu. Ukázalo se, že Rosemaryino místo je pokoj zastrčený v rohu nejvyššího patra. Jediným nábytkem byla krabicovitá sestava zabudovaná do stěny naproti dveřím, se zásuvkami, maličkou skříní a výklenkem velkým tak akorát na palandu. Ale strohost pokoje zjemňovalo několik lidských zásahů (nebo, jak Rosemary předpokládala, sapientních). Palanda byla přikrytá měkoučkou dekou a kupou barevných polštářků, takže ze spartánského lůžka bylo hnedle útulné hnízdečko. Závěsy, které zmiňovala Kizzy, byly z květované látky — ne, to nebyly květiny, byly to medúzy. Na Rosemaryin vkus byl potisk trochu moc křiklavý, ale byla si jistá, že se jí nakonec zalíbí. Na sousední stěně byl připevněn malý hydroponický květináč, ze kterého splývaly dolů kapkovité listy. Vedle viselo zrcadlo s vytištěným nápisem: „VÍTEJ DOMA!“ Byl to ten nejmenší, nejjednodušší a nejskromnější obytný prostor, jaký Rosemary kdy viděla (i včetně ošuntělých hotelů na vesmírných letištích). A přece byl, celkem vzato, dokonalý. Nedovedla si pro nový začátek představit lepší místo.

A V Í Z O

Zatímco Yoshi mlel na sibu, Ashby nasadil nucený úsměv. Nikdy toho chlapa neměl dvakrát rád. Nebylo na něm nic vyloženě špatného, ale, hvězdy, dokázal mluvit celé dny. Registrace u Odboru dopravy byla tak jako tak prázdná formalita, slovní potvrzení, že Ashby nebude tunelovat v prostoru, který mu nepatří. Zrovna on naprosto chápal, že je potřeba dvakrát měřit a jednou řezat, ale Yoshi vždycky dokázal z jednoduché komunikace jako „Dostali jste letový plán? — Výborně, tak šťastnou cestu!“ udělat hodinový rozhovor.

Pixely obrazu trochu zablikaly, za to mohl slábnoucí signál. Yoshi si právě vytáhl dlouhé rukávy a zamíchal mek — studený, jak si Ashby všiml, na harmagiánský způsob. Ashby se musel hlídat, aby nad tou propracovanou šarádou neobracel oči v sloup. Studený mek, oblečení v aeluonském stylu, naučený přízvuk z oblasti Středu, ve kterém byly stále patrné zbytky marfánského rytmu, pokud jste věděli, na co se soustředit. Převlek úředníka, který se snaží předstírat, že má stejný vliv jako mocné druhy, které ho obklopují. Ashby se za svůj původ nestyděl — ba naopak —, ale když viděl Člověka, který ze sebe dělá něco, co není, tak ho to iritovalo.

„Ale dost už o mně,“ zasmál se Yoshi. „Jak to jde na Poutníkovi? Posádce se daří?“

„Jo, všichni jsou v pořádku,“ potvrdil Ashby. „A ode dneška máme novou členku.“

„Ano, ano, ta nová účetní! Chtěl jsem se na ni zeptat. Zabydluje se dobře?“

„Já ji ještě vlastně nepotkal. Slyšel jsem, že před chvílí tu přistál její modul.“

„Aha, tak to tě nebudu zdržovat.“ *To určitě.* „Ashby, dobře víš, že nová účetní ti přidá u Odboru pár bodů k dobru. S tunelováním se na tebe vždycky dalo spolehnout, ale tohle dokazuje, že jsi rozhodnutý dbát i na administrativu. To je chytrý tah.“

„Hlavně praktický. Pomoc navíc potřebuju.“

Yoshi se opřel do židle, a protože se vzdálil od kamery, jeho obraz se rozostřil. „Práci třetího stupně provádíš už dlouho. Neuvažoval jsi, že bys postoupil o kousek výš?“

Ashby zvedl obočí. Yoshi byl pokrytec, ale hloupý nebyl. Věděl, že Poutník není na vysokostupňové zakázky vybavený. „Jasně, ale nemáme na to vybavení,“ odvětil Ashby. A ani si to vybavení nemohli dovolit. Jeho loď byla stavěná na tvorbu jednoduchých transportních drah — většinou mezi koloniemi. Na tunelování nákladních konvojů se dala vydělat spousta peněz, ale na tvorbu tak velkého tunelu je potřeba pořádná výbava. Ashby nevěděl o žádných lidských lodích, které by něco takového dělaly.

„To je pravda, ale ani to neznamena, že by ses měl omezovat,“ podotkl Yoshi. Významně se ohlédl přes rameno. Ashby se zase musel nutit, aby neobrátil oči v sloup. Pokud věděl, Yoshi byl v místnosti sám. „Prostě hlídej,

jestli se nedoslechneš o nějaké zajímavé nabídce. Tvoje obvyklá liga, ale... no, trochu jiná.“

Ashby se naklonil mírně dopředu. Bylo těžké věřit Člověku, který používal harmagiánská chrčivá „r“, ale i tak nehodlal ignorovat rady od někoho, kdo sedí v parlamentním úřadu. „Co je to za práci?“

„Nemůžu prozradit, co přesně to je,“ vysvětloval Yoshi. „Prostě řekněme, že by to byla pro tebe hezká změna oproti obvyklému tempu.“ Podíval se Ashbymu do očí. Pixely zablikaly. „Je to práce, která by tě mohla posunout výš.“

Ashby nasadil úsměv, o kterém doufal, že působí sympaticky. „To je trochu vágní.“

Yoshi se ušklíbl. „Sleduješ zprávy?“

„Každý den.“

„Tak si hlídej, abys je sledoval dalších... asi tak pět dní. Teď si s tím nedělej starosti. Postarej se o účetní, zítra zvládni tunel a pak... pak se ukáže.“ S důležitým, vědoucím výrazem usrkl studený nápoj. „Věř mi. Poznáš to, až to uvidíš.“

Poté co si Rosemary uklidila svá dvě zavazadla (která Sis-six pochválila — „balení nalehko šetrí pohon“), následovala svou průvodkyni zpátky po schodech dolů. Cosi upoutalo její pozornost, něco, čeho si cestou nahoru nevšimla. Každý kovový mřížkový schod byl pečlivě zakrytý tlustým pruhem koberce.

„Proč to tady je?“ zeptala se Rosemary.

„To je kvůli mně. Aby se mi v mřížkách nezachytávaly drápy.“

Rosemary se zastyděla. „Aha.“

„To bys nevěřila. Před pár lety, než tam Kizzy dala běhouny, jsem si jeden úplně strhla. Vřískala jsem jako líhně.“ Sestoupila na další palubu a kývla ke dveřím. „Támhle je odpočívárna. Posilovací stroje, videohry, pohodlné gauče a tak. Je tam taky pár dobrých simulátorů přírody, ke kterým se můžeš připojit. Všichni by je měli používat alespoň půl hodiny každý den. Teoreticky. Lehko se na to zapomene, ale vážně je to prospěšné. Při dálkových letech je nejdůležitější starat se o tohle,“ poklepala si Rosemary na hlavu.

Když procházely chodbou, Rosemary se zastavila. „Zdá se mi to, nebo se tu stmívá?“

Sissix se zasmála. „Tys vážně ještě nežila v otevřeném vesmíru, že?“ popíchlá ji přátelsky. „Osvětlení na chodbách a ve společných prostorách se během dne mění. Teď zrovna vidíš západ slunce, nebo alespoň pokus o něj. Když potřebuješ víc světla, můžeš si ve všech místnostech posvítit lampami, ale mít na lodi proměnlivé světlo nám pomáhá udržovat denní rytmus.“

„Dodržujete tu standardní dny, že?“

Sissix přikývla. „Standardní dny, standardní kalendář. Ty pořád vnímáš sluneční čas?“

„Jo.“

„Buď na sebe během prvního dekadne opatrná. Zvykání na nové biologické hodiny ti může dát pořádně do těla. Ale upřímně, dokud zvládáš práci a víš, co je za den, je jedno, jaký máš denní režim. Nevstáváme všichni stejně a nikdo z nás nemá klasickou pracovní dobu. Zvlášť Ohan. Ti jsou noční.“

Rosemary si nebyla jistá, co je Ohan zač nebo proč Sissix použila množné číslo, ale než se mohla zeptat, Sissix se zakřenila na další dveře. „Nechám tě jít první.“

Vedle dveří byla na stěně připevněná ručně malovaná cedule. Stálo na ní: „AKVÁRKO“. Zářivá písmena obklopovaly usměvavé planety a veselé květiny. I když byla Rosemary na lodi nová, měla tušení, že ceduli má na svědomí Kizzy.

Otevřela dveře a zalapala po dechu. Před ní byla velká místnost s kupolí, kterou tvořily překrývající se pláty plexu. Bylo to okno, obrovské, bublině se podobající okno, před nímž se rozprostírala celá galaxie. A v místnosti bylo všechno — úplně všechno — zelené. Ve spirálovitých řadách tam byly naaranžované velké hydro-

ponické květináče, ze kterých přetékal obrovské listy, čilé výhonky a tmavé, tlusté rostliny. V pravidelných rozstupech k nim byly připevněny ručně psané cedulky (s písmem, které Rosemary nepoznávala). Některé rostliny kvetly a křehké podpůrné konstrukce povzbuzovaly popínavky, aby rostly vzhůru. Ode dveří se větvy cestičky lemované recyklovanými nákladními paletami a plechovkami s huňatými trsy trávy. Tu a tam vykukovaly části vysloužilé techniky pomalované zářivými obrazy a vypadaly jako barevné kaňky. Na konci cestičky byly tři schůdky, které vedly do snížené zahrady. Tiše tam bublala zchátralá fontánka, u níž stálo pár laviček a židlí. Za lavičkami se ke slunečním lampám na stropě vzpínaly malé ozdobné stromky. Ale jakmile si Rosemary všimla lamp, její pozornost opět přitáhlo bublinovité okno a hvězdy, planety a nebuly, které čekaly hned za ním.

Po pár vteřinách zírání se Rosemary vzchopila a začala si všimat i menších detailů. Okenní rám vypadal opotřebovaně a úplně jinak než zbytek místnosti. Hydroponické květináče měly různé tvary i rozměry a vzhledem ke své omšelosti byly zřejmě z druhé ruky. Ale ta místnost byla jedním z těch zvláštních, úžasných míst, kterým nedostatek uniformity svědčil. Rostliny se zdály být zdravé a dobře opečovávané, ale byly to právě ošoupané květináče a pomalovaný šrot, díky nimž skutečně ožily.

„To je...“ Rosemary zamrkala. „To je neuvěřitelné.“

„A nezbytné, věř, nebo ne,“ odpověděla Sissix. „Může se to zdát jako výstřelek, ale má to tři užitečné účely. Zaprvé, živé rostliny ulevují našim vzduchovým filtrům. Zadruhé, můžeme si pěstovat vlastní suroviny, což nám šetří peníze při nákupech a je to zdravější, než když

pořád jíme jídlo ze stáže. Zatřetí, a to je nejdůležitější, díky tomu nezešílíme, když se tu spolu pár dekadní mačkáme. Odpočívárna je fajn, když si chceš na chvíli odfrknout, ale sem všichni chodíme doopravdy ubrat plyn. Taková místa jsou na spoustě dálkových lodí. Ale jestli chceš znát můj naprosto nezaujatý názor, naše Akváрко je nejlepší.“

„Je nádherné,“ souhlasila Rosemary a odlepila oči od okna. Vzpomněla si na neprůhlednou kupoli v modulu a na chvíli měla pocit, jako by tam byla zpátky. „Jak to, že jsem ho neviděla při přistání?“

„Šikovná finta, že?“ usmála se Sissix. „Je z přepínacího plexu, takže je průhledné, jenom když chceme. Dopřeje nám to trochu soukromí a taky chladu, pokud jsme blízko Slunce. Bývala to součást harmagiánské jachty. Kizzy a Jenks mají celou síť kamarádů sběračů, kteří jim zavolají, kdykoli najdou nějakou vyhozenou techniku, kterou bychom ještě mohli využít. Tahle kupole byla zatím největší terno.“ Naznačila Rosemary, aby ji následovala. „Pojď, představím tě tomu, kdo to tady všechno pěstuje.“

Vydaly se po pravé cestičce k oválnému jídelnímu stolu prostřenému k večeři. Židle kolem stolu byly každá jiná a třetina z nich byla navržena pro pozadí jiných než lidských ras. Nad stolem visela na dlouhých kabelech tlumená světla s různobarevnými stínítky. Rozhodně to nebyla ta nejslavnostnější tabule, co Rosemary kdy viděla — ubrousky vybledlé, pár talířů otřískaných, všechna ochucovadla laciná —, ale i tak působila lákavě.

U stolu byla kuchyňská linka. Na jedné její straně stály tři židle a na straně druhé se nacházela velká kuchyně.

Rosemary ucítila vůni pečeného chleba a bylinek zpěněných na másle a tělo jí připomnělo, že od posledního jídla už uběhla dlouhá doba. Celý trup jako by měla prázdný.

„Hej!“ zavolala Sissix do kuchyně. „Pojď se seznámit s novou členkou naší posádky!“

Rosemary si závěsu v zárubni zadních dveří nevšimla, dokud ho nerozhrnul příslušník prapodivného živočišného druhu a nezačal se šinout vpřed. Tenhle sapient — Sissix o něm mluvila v mužském rodě — byl alespoň dvakrát tak větší než Rosemary. Byl korpulentní, tělnatý a měl skvrnitou šedou kůži. Kdyby mu z nafouklých tváří netrčely trsy vousků, tipovala by ho na obojživelníka. Většinu jeho tváře zabíral široký rozštěpený ret a Rosemary se zdál roztomilý, i když nedovedla říct proč. Vzpomněla si na obrázkové programy s prastarými pozemskými zvířaty, které jako dítě zbožňovala. Nejbliž byste se asi dostali, pokud byste zkřížili vydru a gekona a výsledný tvor by se pohyboval jako šestinohá housenka.

Obzvláště obtížné bylo zařadit někam sapientovy nohy, protože to stejně dobře mohly být i ruce. Těchhle končetin měl šest a všechny byly stejné. Dveřmi prošel na jednom páru a v druhém držel dvě vaničky s jídlem. Ale jakmile je odložil, postavil se na další dva páry končetin a přešel k lince.

„Ale, ale, ale,“ zamumlal sapient. Jeho hlas zněl zvláště ně harmonicky, jako by mluvilo pět lidí najednou. Při bližším pohledu si Rosemary všimla, že na sobě má lidské oblečení. Trup — dá-li se tak nazvat — měl oděný do obrovské košile s krátkým rukávem, na které bylo natištěné logo: lidský palec svištící vesmírem. Okolní

text nebyl v klipštině, ale v enštině: *Jeníkovo rostlinářské centrum — Veškerá transgalaktická hydroponie pod jednou střechou*. Pro prostřední pár končetin byly v košili vystrženy dvě díry navíc. Spodní část těla měl oblečenou do monstrózně velikých tepláků se šňůrkou. Vlastně to nebyly tepláky. Spíš vak s dírami na nohy.

Celá sapientova tvář se zvlnila vzhůru v bizarní nápodobě úsměvu. „Vsadím se, žes nikoho mého druhu ještě neviděla,“ zahlaholil.

Rosemary se usmála a ulevilo se jí, že prolomil ledy. „To opravdu ne,“ přiznala.

Sapient za linkou cosi kutil. „Na první setkání s novým druhem tě trénink mezidruhově citlivosti moc nepřipraví, že? Když jsem poprvé viděl Lidi, samá ruka, samá noha, celí hnědí, úplně mi došla řeč.“

„A to u jeho rasy už něco znamená,“ podotkla Sissix.

„To rozhodně!“ potvrdil sapient. „Ticho nám nesvědčí.“ Z úst mu vyklokotal hlasitý trylek.

Když sapient i nadále nepřestával vydávat ten disharmonický zvuk, Rosemary se ohlédla k Sissix. „To je smích,“ zašeptala Sissix.

Zvuk ustal a sapient si poklepal na hrud'. „Já jsem šéfdoktor.“

„Já jsem Rosemary. Máš zajímavé jméno.“

„Samozřejmě to není moje opravdové jméno, ale vařím tu, a když je potřeba, pracuju na ošetřovně. Jsem tím, co dělám.“

„Jaké jsi vlastně rasy?“

„Jsem Grum a momentálně jsem mužského pohlaví.“

Rosemary o Grumech nikdy neslyšela. Musel to být nějaký druh mimo GS. „Momentálně?“ zeptala se.

„U mé rasy je biologické pohlaví přechodný stav. Narodíme se jako samice, až přestaneme klást vejce, změním se v samce a ke konci života nejsme jedno ani druhé.“ Šéfdoktor se natáhl přes linku a položil před Rosemary sklenici džusu a talířek s tlustými zrnitými sušenkami. „Tady máš. Cukr, sůl, vitamíny, kalorie. Večeře bude za chvíli, ale vypadáš, že co chvíli omdlíš.“ Podíval se na Sissix a zavrtěl hlavou. „Jak já ty moduly nesnáším.“

„Hvězdy, děkuju!“ Rosemary se pustila do krekrů. V hloubi mysli věděla, že nejsou nic extra, ale v tu chvíli chutnaly jako ta nejlepší věc, jakou kdy jedla. „A můžu se zeptat, jaké je tvoje pravé jméno?“ řekla, když už neměla tak plnou pusou.

„Nebudeš ho umět vyslovit.“

„Co kdybych to zkusila?“

Znovu se ozval bublavý smích. „Dobrá, připrav se.“ Šéfdoktorova ústa se otevřela a vyšla z nich naprostá kachofonie, spousta vrstev nepochopitelných zvuků. Trvalo to celou minutu. Jakmile se zvuk utišil, Šéfdoktor třikrát nafoukl tváře. „Tak to jsem já,“ prohlásil. Ukázal si na hrdlo. „Rozvětvené průdušnice a šest párů hlasivek. Každé slovo v našem jazyce se skládá z několika zvuků dohromady.“

Rosemary to trochu šokovalo. „Tak to se ti klipština neučila snadno.“

„To ne,“ přiznal Šéfdoktor. „A nebudu lhát, i teď mě někdy unavuje. Synchronizovat hlasivky je hodně namáhavé.“

„Proč prostě nepoužíváš mluvítko?“

Šéfdoktor zavrtěl hlavou a kůže na tvářích se mu zatřásla. „Nemám rád implantáty, které nejsou nutné ze zdravotních důvodů. Navíc, k čemu ti je povídat si s ostatními druhy, když se neobtěžuješ naučit jejich řeč? Přijde

mi, že když si slova jen myslíš a necháš nějakou krabičku, aby mluvila za tebe, tak je to trochu podvádění.“

Rosemary znovu usrkla džusu. Hlava ji už přestávala bolet. „Má tvé jméno ve vašem jazyce nějaký význam?“

„Má. Jsem ‚Háj, ve kterém se setkali přátelé, aby pozorovali zatmění měsíců v polovině...‘ vy byste asi řekli ‚podzimu‘. Ale to je jen začátek. Patří k němu i jméno mé matky a město, kde jsem se narodil, ale myslím, že takhle to bude stačit, jinak bych ti tu překládal celou noc.“ Znovu se zasmál. „A ty? Víš, že lidská jména většinou žádný zvláštní význam nemají, ale jak je na tom to tvoje?“

„Moji rodiče tím asi nic nesledovali, ale Rosemary je vlastně rostlina.“

Šéfdoktor se naklonil a rukama se opřel o linku. „Rostlina? Jaká rostlina?“

„Nic zvláštního. Rozmarýn, je to jen bylinka.“

„Jen bylinka!“ zvolal Šéfdoktor a vousky se mu třásly. „Prý jen bylinka!“

„A jéje, řeklas kouzelné slůvko,“ zašeptala Sissix.

„Rosemary, Rosemary.“ Šéfdoktor ji vzal za ruku. „Bylinky jsou moje nejoblíbenější rostliny. Jsou spojením lékařství a gastronomie, což, jak už jsi asi uhodla, jsou moje nejoblíbenější témata. Jsem náruživým sběratelem bylin. Všude, kam přijedu, hledám nové druhy.“ Odmlčel se a sám pro sebe si mumlal a pískal. „Myslím, že o rozmarýnu jsem asi ještě neslyšel. Slouží k jídlu, nebo k léčení?“

„Jídlu,“ odpověděla Rosemary. „Myslím, že se dává do polévek. A snad i do chleba.“

„Polévky! Ty miluju!“ zaradoval se Šéfdoktor. Jednotlivými černými očima se podíval na Sissix. „Budeme stavět na Port Coriolu, že?“

„Jasně,“ potvrdila Sissix.

„Někdo ho tam určitě bude mít. Napíšu svému starému příteli Droveovi, ten bude vědět, kde hledat. Hledání všeho jedlého mu jde skvěle.“ Pohlédl zpátky na Rosemary a ústa se mu zvlhla. „Vidíš? Přece jen tvoje jméno něco znamená. A až dojíš, tak se ti podívám na ty tvoje viry.“ Odkvačil zpátky do kuchyně, a když se ohýbal nad grilem, tak u toho mružel a funěl.

Sissix se naklonila k Rosemary a do Šéfdoktorových hlasových projevů a kuchyňského šramotu zašeptala: „Neptej se ho na jeho domovskou planetu.“

„Aha, dobře,“ řekla Rosemary.

„Věř mi. A taky se ho neptej na rodinu. Není to zrovna... lehké téma. Vysvětlím ti to později.“

Šéfdoktor z grilu kleštěmi pyšně zvedl velkého členovce. Měl zčernalý krunýř a nožky v rovných řadách skrčené pod tělem. Velký byl asi jako Rosemaryina ruka od zápěstí po konečky prstů. „Doufám, že máš rudopobřežníky ráda. Je čerstvý, ne ze stáze. Vzadu mám pár chovných nádrží.“

Sissix Rosemary přátelsky šfouchla. „Čerstvé máme jen při zvláštních příležitostech.“

„Nikdy jsem je nejedla, ale voní úžasně,“ řekla Rosemary.

„Počkej, tys nikdy nejedla rudopobřežníky? V životě jsem nepotkala Člověka, co by je neochutnal,“ podivila se Sissix.

„Celý život jsem strávila na planetě,“ vysvětlovala Rosemary. „Na Marsu brouky moc nejíme.“ Zastyděla se, že to říká. Hmyz byl levný, bohatý na proteiny a dobře se pěstoval i ve stísněných prostorách, takže byl ideální potravou pro vesmířany. Brouci byli součástí jídelníčku

flotily Exodus už tak dlouho, že je i extrasolární kolonie považovaly za základní potravinu. Rosemary o rudopobřežních samozřejmě alespoň slyšela. Říkalo se, že nedlouho potom, co Galaktické společenství udělilo flotile Exodus status uprchlíků, přivezli několik Exodanů na aeluonskou kolonii, aby s nimi probrali jejich potřeby. Jeden podnikavější Člověk si všiml, že se to na rudých pískových dunách u pobřeží hemží velkými skupinami jakéhosi hmyzu. Pro Aeluony představoval drobnou nepříjemnost, ale Lidé v něm viděli jídlo, spoustu jídla. Rudopobřežníci se rychle stali součástí exodanského jídelníčku a dnes už na nich zbohatla spousta Aeluonů i extrasolárních Lidí. Když Rosemary přiznala, že rudopobřežníky nikdy nezkusila, znamenalo to nejen to, že není moc zcestovalá, ale také že patří do jiné kapitoly lidské historie. Je potomkem bohatých masožravců, kteří jako první osídlili Mars, zbabělců, co vesmírem převáželi dobytek, zatímco na Zemi hladověly celé národy. I když Exodané a Slunečnané už vůči sobě zášť (většinou) necítily, Rosemary se za svůj privilegovaný původ začala stydět. Až příliš jí připomínal, proč odešla z domova.

Sissix si ji podezřívavě prohlédla. „Jedlas někdy saviče? Myslím opravdové, ne ty uměle vypěstované.“

„Jasně. Na Marsu jsou dobytčí farmy.“

Sissix se odtáhla a její hlas zněl zároveň pobaveně i znechuceně. „Ale ne, fuj!“ Zatvářila se omluvně. „Promiň, Rosemary, ale to je prostě... brrr!“

„Pche. Vždyť jsou to prostě karbanátky s kopytama,“ zakřivil se Jenks, který právě vcházel dovnitř. „Já jsem planetární hovězí náhodou taky ochutnal. Je výborný.“

„Nechutný. Všichni jste nechutný,“ zasmála se Sissix.

„Já se budu radši držet brouků, díky,“ ozval se lidský hlas. Rosemary se otočila a vstala. „Vítej na palubě!“ Kapitán Santoso jí potřásl rukou. „Jsem rád, že tě konečně poznávám.“

„Já taky, kapitáne,“ odpověděla Rosemary. „Jsem moc ráda, že jsem tady.“

„Říkej mi prosím jen Ashby,“ pobídl ji s úsměvem. Rozhlédl se okolo, jako by někoho hledal. „Provedl tě tu Corbin pořádně?“

„Jenom s tím začal,“ řekla Sissix a vzala si od Rosemary jeden krekr. „Pak jsem to převzala já, aby mohl jít dělat jakési testy.“

„Aha. To je od tebe... hezké,“ poznamenal Ashby. Chvilí na Sissix zíral, jako by se jí ptal na něco, čemu Rosemary nemohla rozumět. Pak se zase začal věnovat Rosemary. „Bohužel nebudu mít dalších pár dní moc času, abych ti ukázal, jak to tu chodí. Zítra tunelujeme a vždycky pak zbyde pár věcí, o které je potřeba se postarat. Ale stejně budeš určitě potřebovat trochu času, aby sis tady zvykla. Jakmile budeme mít tenhle tunel za sebou, můžeme si spolu sednout a začít se probírat všemi těmi papíry.“

„Upřímnou soustrast,“ prohodila Sissix a poplácala Rosemary po rameni.

„Zas tak zlé to není,“ ohradil se Ashby. Šéfdoktor si významně odkašlal. „No dobře, tak asi je.“ Ashby pokrčil rameny a usmál se. „Ale co! Aspoň to znamená, že máš práci!“

Rosemary se zasmála. „Neboj. Já jsem jeden z těch bláznů, co mají papírování rádi.“

„Díky hvězdám za to,“ řekl Ashby. „Jsmo dobrá posádka, ale papírování není naše silná stránka.“

„Sissix!“ zvolala Kizzy při svém příchodu do místnosti. „Potřebuju s tebou probrat jedno super skandální sexy video, co jsem dneska viděla.“

Ashby zavřel oči. „A diskrétnost taky ne.“

Sissix vypadala pobaveně. „Kizzy, už jsem ti řekla, že jsem s tvýma videama skončila. Vážně, Lidi jsou snad jediný druh, u kterého může soulož vypadat nevkusně.“

„Ne, poslouchej, je to důležitý.“ Kizzy přešla za linku a prohlížela si, co Šéfdoktor vaří. Místo ušmudlané kombinézy si oblékla šik žluté sáčko, sukni, která se dá popsat jedinež jako kraťoučká spodnička, zářivě oranžové punčochy s puntíky, robustní boty se spoustou různých přezek a pásků a do vlasů si zapletla látkové květiny. Na komkoli jiném by takový model vypadal směšně, ale Kizzy ho prostě uměla nosit. „Bylo to mezidruhový video a mám teď kopu otázek o ándríské anatomii.“

„Vždyť už jsi mě nahou viděla,“ řekla Sissix. „A vůbec, už jsi určitě viděla spoustu nahých Ándrisků.“

„To jo, ale... Sissix, ten týpek byl tak ohebnej, sakra písek...!“ Natáhla se k misce se zeleninou. Šéfdoktor se na ni ani nepodíval a plácl ji stěrku přes zápěstí.

Sissix si povzdechla. „Jak se to video jmenuje?“

„*Věžeňská planeta 6: Nulový bod G.*“

„A už to tady máme zase,“ povzdechl si Ashby. „Vážně by tě zabilo, kdybys aspoň jeden den nemluvila o sprostárnách?“

„To třeba já o žádnéjch sprostárnách nemluvim,“ řekl Jenks. „O *Věžeňské planetě 7* jsem se ani nezmínil.“

Ashby si povzdechl a otočil se na Rosemary. „Myslím, že by sis ještě stihla zavolat modul zpátky, jestli sis to rozmyslela.“

Rosemary zavrtěla hlavou. „Ještě jsem nevečeřela.“ Šéfdoktor se srdečně krákově zasmál. „Konečně tu má někdo stejné priority jako já.“

Sissix se naklonila přes linku. „Kizzy, máš úžasné boty. Škoda že já boty nosit nemůžu.“

„Jsou parádní, co?“ vykřikla Kizzy a zvedla pravou nohu, jako by ji viděla poprvé v životě. „Hledte na moje superboty! Jsou stejně prďácký jako aeluonská útočná jednotka, a navíc představují vrchol ergonomie! Podiatrický šílenství! Co jsou zač? Hustácký bagančata? Pohodlný bačkůrky? Kdo ví! Právě v tuhle chvíli mám na nohách hotový vědecký hody!“ Otočila se na Šéfdoktora, který zrovna vytahoval z trouby plech s houskami. Jednu si vzala a přehazovala ji z ruky do ruky. „Hvězdy, ty voní nádherně. Pojď k mamince, houstičko!“

Ashby se obrátil na Rosemary. „Jazyky ti jdou dobře, že?“

Rosemary se donutila odpoutat pozornost od techničky, která zrovna bolestí poskakovala, protože si spálila jazyk horkou houskou. „Docela ano,“ řekla. Popravdě jí šly jazyky velice dobře, ale takové věci se novým kolegům u večeře neříkají.

„Jestli se na téhle lodi hodláš zabydlet, tak se budeš muset naučit kizzyštinu.“

„To je takový ten jazyk, co člověk pochyťí bez učení,“ poznamenala Sissix a začala na stůl vyrovnávat mísy plné jídla. Rosemary popadla nádobu s kaší z nějaké fialové kořenové zeleniny a následovala ji. Když mísu pokládala vedle přichystaných příborů, uvědomila si zvláštní věc: poprvé v životě prostírá stůl.

„Jo, mimochodem,“ začala Kizzy a hopkala k Ashbymu. „Opravila jsem vzduchovej filtr, ale děsně jsem se

bála, že přijdu pozdě na večeři, a taky jsem se musela převlíct, tak jsem všechny ty dráty jen smotala a vrátila do stěny, aby nechytly nebo něco, a slibuju, že to dodělám, hned jak dojíme, vážně, vážně slibuju...“

„Jestli chceš, Kiz, můžu ty dráty uklidit sám,“ nabídl se Jenks. „Vím, že toho máš do zejtrka na starost ještě spoustu.“

„Ty seš prostě nejlepší,“ řekla Kizzy. Podívala se na Rosemary a ukázala na Jenkse. „No není nejlepší?“

„Tak,“ prohlásil Šéfdoktor a zvedl tác s brouky, ze kterých se ještě kouřilo. „Bašta je hotová.“

Sissix, Kizzy a Jenks se posadili ke stejné straně stolu. Jako na zavanou vešel do místnosti Corbin. Usadil se na opačné straně. Nic neřekl. A nikdo další taky ne. Alespoň Ashby mu kývl na pozdrav.

Kapitán si sedl do čela stolu a Šéfdoktor klesl do židle naproti němu. Ashby naznačil Rosemary, aby se posadila na prázdné místo po jeho pravici. Na všechny se usmál a pozvedl sklenici s vodou. „Na novou členku naší posádky,“ řekl. „A aby byla zítřejší práce bez problémů.“

Všichni si přitukli. „Měl jsem připravit k pití něco slavnostnějšího,“ zamumlal Šéfdoktor.

„Vodu potřebujeme všichni, Šéfe,“ uklidnil ho Ashby. „A navíc, s večeří ses vytáhl.“ Kývl k přetékajícím mísám s jídlem. Rosemary si položila ruku na břicho, aby ztlumila kručení.

Jídlo si nabíral každý tak, jak chtěl. Mísy a tácy se předávaly sem a tam bez jakéhokoli systému. Poté co se všechny nádoby vrátily zpátky na stůl, Rosemary měla talíř naložený salátem, kopou fialové kaše (Šéfdoktor

říkal, že je z tuskemu), dvěma houskami se zrníčky a jedním rudopobřežníkem. Otvory mezi tenkými kloubky protékalo rozpuštěné máslo s nasekanými bylinkami. Rosemary si všimla, že v krunýři je drobný zářez, jímž Šéfdoktor před grilováním vložil dovnitř koření. Brouk sice vypadal strašidelně, ale neuvěřitelně voněl a Rosemary měla takový hlad, že byla odhodlaná zkusit všechno. Měla ale jeden problém. Nevěděla, jak se brouk jí.

Sissix si jejího váhání musela všimnout, protože zachytila Rosemaryin pohled. Ándriska úmyslně pomalu svými čtyřprstýma rukama zvedla nůž a vidličku a zkušeně začala odstraňovat krunýř. Nejdřív odtrhla nožky a pak podél srůstů otevřela břicho. Rosemary ten postup napodobovala a snažila se, aby její nezkušenost nebyla znát. Oceňovala, jak je Sissix nenápadná, ale nemohla si nevšimnout té ironie, že ji Ándriska učí, jak jíst lidské jídlo.

Jestli se Rosemary při porcování brouka dopustila nějakého prohřešku, žádný člen posádky na to neupozornil. Místo toho se cpali jídlem, chválili Šéfdoktorovy kuchařské schopnosti a smáli se vtipům, které Rosemary nechápala. Pocit trapnosti, že neví, jak brouka jíst, zmizel s prvním soustem — maso bylo křehké, šťavnaté a lahodné. Trochu jako krabí, ale hutnější. Housky byly vydatné a teplé, kaše sladkoslaná a salát (prý čerstvý ze zahrádky) křupavý a osvěžující. Všechny její obavy z jídla vesmíranů byly pryč. Na brouky a hydroponickou zeleninu si zvykne. Bez problémů.

Jakmile Rosemary utišila hlad tak, že už nemusela hltat, všimla si, že mezi ní a Corbinem je prázdná židle a neobsazené místo. „Kdo sedí tady?“ zeptala se.

„No, to je záludná otázka,“ odpověděl Šéfdoktor. „Ohan, ale vlastně nikdo.“

Rosemary si vzpomněla, že to jméno už slyšela od Sissix. „Jasně, je noční, že?“ snažila se schválně zeptat neutrálně. Když neměla o genderu dané osoby žádné informace, bylo to jediné zdvořilé řešení.

Ashby se usmál a zavrtěl hlavou. „Jsou. Ohan jsou sianatský pár. Mužského rodu, ale mluvíme o nich v množném čísle.“

Rosemary si vzpomněla na přechodovou komoru. Tou navigací Lovey nemyslela systém, ale živou bytost. Zachvěla se nadšením. Doma o Sianatech kolovaly různé zvěsti — prý to je samotářská rasa, která mnohdimenzionálnímu prostoru rozumí stejně jednoduše jako Lidé algebře. Tento talent jim ale není vrozený. Sianatská kultura je postavena na neuroviru, kterému říkají Našeptávač. Většina působení Našeptávače je Galaktickému společenství neznámá (Sianaté ho ostatním druhům zakázali zkoumat), ale ví se, že mění hostitelovy mozkové funkce. Rosemary věděla, že všichni Sianaté se virem nakazili v dětství a tehdy o sobě přestali přemýšlet jako o jedincích a začali se považovat za plurální subjekty — páry. Ty pak byly vedeny k tomu, aby cestovaly galaxií a dělily se o Našeptávačovo nadání s druhy, které ho samy nikdy nemohly poznat (virus se na jiné druhy zatím neadaptoval). Díky schopnosti myslet tak, jako to jiné druhy nedovedly, jsou sianatské páry neocenitelnými členy výzkumných projektů, vědeckých laboratoří... a posádek tunelovacích lodí. Protože se Rosemary na Poutníka dostala tak narychlo, vůbec jí nenapadlo, že by tu sianatský pár mohla potkat.

„Oni s námi večeret nebudou?“ zeptala se a snažila se skrýt, jak strašně tuhle osobu (osoby?) touží potkat. Na to množné číslo si bude chvíli zvykat.

Ashby zavrtěl hlavou. „Páry jsou paranoidní ohledně zdraví. Dávají si pozor, aby Našeptávače nedopatřením nějak neohrozily. Ohan nikdy neopouští loď a nejedí to samé jídlo jako my.“

„I když je samozřejmě naprosto nezávadné,“ poznamenal Šéfdoktor.

„Tak proto jsem musela na to ozáření,“ pochopila Rosemary. „Lovey říkala, že mám v sobě nějaké viry, které někomu z posádky vadí.“

„Á, no ano,“ řekl Šéfdoktor. „Musíme ti aktualizovat databáze imubotů. O to se můžeme postarat zítra.“

„Nejde jenom o zdraví,“ ozvala se Sissix. „Páry se moc nedruží, dokonce ani s jinými páry. Ohan většinou nevycházejí z pokoje. Jsou... však uvidíš, až se potkáte. Mají svůj vlastní malý svět.“

„Ty bys taky měla, kdybys dokázala po paměti navrhovat tunely,“ prohodil Jenks.

„Ale i tak pro ně Šéfdoktor vždycky prostře,“ řekla Kizzy a převalila sousto v ústech. „Protože je to zlatíčko.“

„Chci, aby věděli, že tu jsou vždy vítáni,“ objasnil Šéfdoktor. „I když s námi nemůžou jíst.“

„Jéééé,“ rozplývali se Kizzy a Jenks společně.

„Já vlastně taky nevečeřím,“ vysvětlila Sissix. Rosemary si všimla, že i když si Sissix nabrala od všeho trochu, porce měla maličké. „Jím malé porce během celého dne. Jednou z výhod toho, že nedokážu udržet tělesnou teplotu, je, že nepotřebuju tolik jídla.“ Usmála se. „Ale večer si s ostatními ráda sednu u stolu. Je to můj oblíbený lidský zvyk.“

„S tím rozhodně souhlasím,“ přidal se Šéfdoktor a natáhl se pro dalšího rudopobřežníka. „Zvlášť protože já jím jen jednou za den.“ Položil brouka na vysokou hromádku prázdných korunýřů. Rosemary jich napočítala šest.

„Co sianatské páry vlastně jedí?“ zeptala se Rosemary.

Šéfdoktor prudce stáhl tváře. Ačkoli byla jeho anatomie pro Rosemary nová, měla pocit, že tímhle vyjádřil znechucení. „Tu strašlivou nutriční pastu. Nic víc, jen celé tuby té pasty, kterou jim posílají ze sianatské domovské planety.“

„Co ty víš,“ řekl Jenks. „Třeba je fakt dobrá.“

„Ne,“ kontrovala Kizzy. „Ani omylem. Jednou jsem z výzkumnejch důvodů čmajzla tubičku.“

„Kizzy!“ řekl rozmrzele Ashby.

Kizzy si ho nevšimala. „Představte si hmotu konzistence suchýho, studenýho ořechovýho másla, ale úplně bez příchutě. Žádná sůl, nic. Zkusila jsem si to dát na topinku, ale nestálo to za nic.“

Ashby si povzdechl. „A to říká ta, která dostane záchvat, když se jí někdo jen podívá na pytlík s ohnivýma krevetama.“

„Hej,“ namířila na něj Kizzy vidličkou. „Ohnivý krevety jsou vzácná pochoutka, jasný?“

„Je to laciný jídlo,“ řekla Sissix.

„Laciný jídlo, co je k dostání jenom v mé kolonii, což z nich dělá vzácnou pochoutku. Ve skladu máme tý nutriční pasty celý bedny. Bylo mi jasné, že když jednu ochutnám, tak si toho nikdo nevšimne. Nabídka a poptávka.“

„To znamená něco jinýho,“ opravil ji Jenks.

„Ale neznamená.“

„Nabídka a poptávka‘ neznamená ‚můžete si krást, co chcete, když je toho kolem dost‘.“

„Jako třeba takhle?“ Vystřelila ruku a ukradla mu z talíře housku. Celou si ji nacpala do pusy, tlačila ji dovnitř prsty a přitom začala vytahovat další z košíku s pečivem.

Ashby si války o pečivo nevšímal a otočil se k Rosemary. „Tak, Rosemary. A co ty? Máš na Marsu rodinu?“

Rosemary se klidně napila vody. Při té otázce se jí trochu rozbušilo srdce, ale všechno bude v pořádku. Navíc si to. „Ano. Táta se věnuje dovozu a máma má uměleckou galerii.“ Byla to pravda, jen v tom chybělo pár drobností. „Taky mám starší sestru, ale ta žije na Hagarému.“ Pravda. „Pracuje pro Gs. V kanceláři pro přidělování zdrojů. Není to nic světoborného, hlavně papírování.“ Pravda. „Ale moc blízko si nejsme.“ Naprostá pravda.

„Kde jsi vyrůstala?“

„Ve Florence.“ Pravda.

Jenks se přestal prát s Kizzy o housky a hvízdal. „Fíha, prvotřídní adresa. To musíte být bohatí.“

„Ani ne.“ Lež. „Jen je to blízko k tátovi do práce.“ Pravda. Tak napůl.

„Ve Florence jsem jednou byla,“ řekla Kizzy. „Když mi bylo dvanáct. Tátové šetřili jak diví, abysme tam mohli jet na Den vzpomínek. Hvězdy, nikdy nezapomenu, jak na tom obrovským náměstí všichni vypustili lampiony.“ Rosemary věděla, o čem mluví. Novosvětské náměstí, největší shromaždiště hlavního města. Rozlehlé kamenné náměstí, nad kterým se tyčila socha patronky města, Marcellly Florence, prvního Člověka, který vstoupil na Mars. „Všechny ty světýlka letí nahoru jako lodičky. Je to snad ta nejhezčí věc, co jsem kdy v životě viděla.“

„Tam jsem byla taky,“ řekla Rosemary.

„No nekecej!“

Rosemary se zasmála. „Myslím, že Slavnost příběhů si nenechal ujít nikdo.“ Ve skutečnosti byl její otec hlavním sponzorem, ale měla pocit, že o tom by se raději zmiňovat neměla. Den vzpomínek byl lidským svátkem, který připomínal den, kdy ze Země odletěli poslední pozůstatci — den, kdy svůj nehostinný domov opustili poslední pozemšťané. Den vzpomínek byl původně exodanský svátek, ale brzy se stal oblíbeným jak ve Sluneční republice, tak v extrasolárních koloniích. Slavnost příběhů se pořádala ke dvoustému výročí Dne vzpomínek a tenhle doprovodný program společně organizovali slunečňanští i exodanští představitelé. Zúčastnila se téměř celá Diaspora, i ti nejposlednější posluhovači a úředníci. Slavnost měla být pro roztržtější rasu gestem přátelství a jednoty, příslibem, že i přes složitou minulost mohou společně vytvářet zářivou galaktickou budoucnost. Ne že by z toho nakonec něco doopravdy bylo. Diaspora v galaktickém parlamentu nezískala žádný vliv. Peníze měli Harmagiáni. Aeluoni zase palebnou sílu. Ándriskové měli diplomacii. Lidé se dohadovali. Žádná slavnost, jakkoli velkolepá, to nezmění. Ale byla to alespoň prima zábava.

Kizzy se na Rosemary zakřenila. „Možná jsem viděla tvůj lampion a ty můj! Jo a mělas tamtu jejich zmrzlinu? Tu z opravdovýho mlíka, v takový tý vaflový mističce, celou politou ovocnou polevou a posypanou kouskama čokolády?“

„Brrrr, z toho mi trnou zuby,“ poznamenal Šéfdoktor.

„Jestli se pamatuju dobře, tak jsem měla dvě,“ řekla Rosemary. Usmála se a doufala, že si tak nikdo nevšimne,

jak se jí hrud' dme steskem po domově. Tvrdě pracovala na tom, aby se dostala pryč, musela porušit tolik pravidel, spousty nocí nespala, protože se bála, že ji chytí, a nakonec... a nakonec má na talíři brouky, pod nohama neogravitační síť a sedí u stolu plného cizinců, kteří se nikdy nesmí dozvědět, co má za sebou. Teď už na to je sama, daleko od všeho známého.

„Když už mluvíme o sladkém,“ začal Šéfdoktor a nadobro odložil vidličku. „Kdo si dá dezert?“

Přestože už měla Rosemary břicho nacpané k prasknutí, velmi snadno se jí tam vešly tři kousky něčeho, čemu Šéfdoktor říkal „jarní dortíky“ — lahodné, žvýkavé dobroty s mandlovou příchutí, posypané jakýmsi pikantním kořením, které Rosemary nedokázala identifikovat. Nebyla to tak úplně zmrzlina s ovocnou polevou ze Dne vzpomínek, ale jako dřív už koneckonců stejně nebude nic.

Ashby pomohl sklidit ze stolu a pak se posadil na jednu z laviček v zahrádce. Vytáhl skrib a kousl do posledního jarního dortíku. Kapitánská výsada.

Mávl na skrib, aby mu zobrazil seznam pracovních nabídek Odboru dopravy. „Navazuji spojení,“ ukázalo se na obrazovce. „Ověřování přístupu.“ Zatímco ikonka zamyšleně blikala, ohlédl se ke kuchyni. Šéfdoktor stál za linkou a ukazoval Rosemary, jak skládat špinavé nádoby do myčky. Vypadalo to, že dává pozor, ale zároveň je trochu ztracená. Ashby se usmál pod vousy. První dny jsou vždycky těžké.

Přišla k němu Sissix, v ruce hrnek s čajem. „Tak co?“ zeptala se potichu a nenápadně kývla hlavou ke kuchyni.

Ashby jí udělal místo na lavičce. „Zatím dobrý,“ zamumlal. „Zdá se být přátelská.“

„Mám z ní dobrý pocit,“ souhlasila Sissix a posadila se. „Vážně?“

„Jo. Jasně, je trochu... hvězdy, v klipštině pro to není vhodné slovo. *Issik*. Víš, co to je?“

Ashby zavrtěl hlavou. Reskitkiš jakž takž rozuměl, když na něj mluvili pomalu, ale slovní zásobu neměl moc širokou.

„Doslova to znamená ‚měkký jako vejce‘. Jako kůže čerstvě vyklubaného líhněte.“

„Jo takhle. Takže... nezkušená?“

Zamyšleně zavrtěla hlavou. „Jo, ale ne tak úplně. Na značuje to, že se časem otrká.“

Ashby přikývl a pohlédl na Sissixiny tvrdé šupiny. „Určitě jo.“

„No to je právě ten problém, když jsi *issik*. Pokud ti kůže neztvrdne...“ Vystrčila jazyk z úst a začala chroptět. Pak se zasmála.

Ashby se na ni znechuceně podíval. „Vždyť mluvíš o dětech!“

Sissix si povzdechla. „Savci,“ utrousila lehce podrážděně, ale blahosklonně. Položila kapitánovi hlavu na rameno a ruku na koleno. Kdyby takové gesto udělal Člověk, bylo by to intimní, ale u Sissix na to byl Ashby zvyklý. Tohle z její strany byl jen přátelský projev. „Pořád se nám snažíš najít další kšeft?“ zeptala se a kývla směrem ke skribu. Seznam už se načetl, byla to úhledná tabulka s nabídkami.

„Jen se dívám, co je k mání.“

„S tímhle seznamem se daleko nedostaneš.“

„Proč ne?“

„Protože to jsou nabídky pro vyšší třídu.“ Zněla pobaveně. „Ty už jsi unavený.“

„Ne,“ ohradil se. „Jen se tak... dívám.“ Už to dál vysvětlovat nechtěl, ale cítil, že se na něj Sissix kouká a čeká na pokračování. Ashby si povzdechl. „Jedna taková nabídka by nám vydělala tolik, co tři poslední dohromady.“

„Velký lodě dostávají velký peníze,“ řekla Sissix. „Tak to bylo vždycky.“

„Na to není potřeba velká loď. Jen dobře vybavená.“ Rozhlédl se po zahradě. Bedny od tříděného odpadu, okno ze smetiště, květináče z druhé ruky. „S tím správným vybavením bychom se o ty nabídky mohli začít ucházet.“

Sissix se začala smát, ale když uviděla, jak se tváří, nechala toho.

„Ty to myslíš vážně?“

„Já nevím,“ přiznal Ashby. „Přemýšlím, jestli už jsem si na tuhle práci tak nezvykl, že už mě nenapadne, že máme na víc. A to máme, teoreticky. Šikovni jsme dost. Jsme dost dobří.“

„To jsme,“ potvrdila Sissix rozvážně. „Ale tady nemluvíme o nových deskách plošných spojů. Potřebovali bychom nový vrták a jen za ten bys dal výdělek za celý standard. Já bych potřebovala nový navigační panel, protože ten, co mám, už teď trochu zlobí. Potřebovali bychom větší sklad na ambi, víc stabilizátorů, víc bójí... promiň. Nechtěla jsem ti bourat vzdušné zámky.“ Přátelsky ho drápy poškrabkala na koleni. „Tak jo, řekněme, že si našetříš, pořídíme novou výstroj a můžeme začít brát nabídky o třídu výš. Ale co z toho?“

„Jak to myslíš?“

„Ptám se, proč bys to vlastně měl chtít, když odhlédnu od toho, že se ti Yoshiho našeptávání dostalo pod kůži.“

Ashby pozvedl obočí a usmál se. „Jak o tom víš?“

Sissix se zasmála. „Jen tak hádám.“

Ashby se poškrábal ve vousech a zamyslel se. Proč to vlastně chtěl? Když před tou spoustou let odešel z domova, přemýšlel občas, že se vrátí zpátky na Flotilu, aby vychoval děti, nebo že se usadí v některé z kolonií. Byl skrz naskrz vesmířan a strašlivě rád plul galaxií. Postupem let chuti zakládat rodinu ubývalo. Vždycky byl přesvědčený, že smyslem rodiny je užít si tu zkušenost — přivést na svět někoho nového, předat své znalosti a být svědkem toho, jak nějaká naše část přetrvává. A uvědomil si, že tuhle potřebu mu naplňuje život na lodi. Má posádku, která na něj spoléhá, loď, která se stále rozrůstá, a tuneley, které vydrží celé věky. To mu stačilo.

Ale stačí mu to, co je teď? Ano, je spokojený, ale mohl toho dokázat víc. Mohl by posádce platit víc, což si rozhodně zaslouží a chtěl to udělat už dávno. Nebyl tak namyšlený jako Yoshi, ale nemohl popřít, že pomýšlení na lidského kapitána zvládajícího práci, kterou obvykle dělaly zakládající rasy, ho naplňovalo hrdostí. Mohl by...

„Vidíš, ne že bych chtěl odbíhat od tématu, ale tohle jsem ti chtěl říct,“ prohlásil. „Dneska jsem dostal od Tessa balík s videi. Ky už začal chodit.“

„Jé, to je paráda,“ radovala se Sissix. „Vzkaž jí, že gratuluju.“ Odmlčela se. „No jo, musím přiznat, že vždycky zapomenu, že to lidem trvá tak dlouho, než se naučí chodit. Vždycky když si tvého synovce představím, tak běhá.“

Ashby se zasmál. „Na to brzy dojde.“ Brzy už bude běhat, honit svou starší sestru, odře si kolena, možná si něco zlomí a bude spalovat čím dál víc kalorií. Vždycky když Ashby poslal Tesse kredity, tak protestovala, ale nikdy je přímo neodmítla. Stejně jako jejich otec, který měl problémy se zrakem, i když už absolvoval několik operací. Potřeboval optický implantát, stejně jako Tessa potrebovala pro svoje děti zdravější jídlo, než jaké si mohla za plat z práce ve flotilových skladech dovolit. Mohl by toho dokázat víc.

TECHNICKÉ DETAILY

Zvuk stimdumové hudby Jenkse dostihl zrovna ve chvíli, kdy procházel chodbami strojovny. Trubky plné tekutiny táhnoucí se po stropě rozeznával dunivý rytmus. Jenks šel za zvukem bubnů, Panových fléten, drásavých smyčců, úpění několika Harmagiánů — a za jedním nestydatě falešným ženským hlasem, který nebyl součástí nahrávky.

Vešel do rozlehlé vstupní haly. To bylo Kizzyino doupe, světlý prostor plný pracovních stolů, které přetékalý náhradními díly, ručně popsanými krabičkami a zapomenutými legráckami. Na stráží u jednoho z vchodů stál stojan s náradím, ověšený vším myslitelným náčiním. Vedle teplých trubek, jimiž protékalo použité palivo do nádrží, strategicky odpočívala dvě zelená křesla potažená olysadou tkaninou se záplatami. Mezi křesly byl k jednomu z motorů amatérsky připojen mekovač. Potřeboval vyčistit.

Sama technička seděla na žebříku a hlavu i ruce měla vražené v otevřeném stropním panelu. Boky se jí houपालy do rytmu bubnů. Při práci si do dunění hudby podupávala. „Jednu jim vraz! Opičky to taky chtěj!“

„Hej, Kizzy,“ pozdravil Jenks.

„Snídáme har—moniku! Sok—náš—má hlad!“

„Kizzy.“

Na zem spadl šroubovák. Když hudba kypěla v bouřlivém crescendu, Kizzy zařala pěsti. Tančila na třesoucím se žebříku s hlavou stále ve stropě. „Sok! Náš — má hlad! Sok! Náš — má hlad! Dej — si — můj toust! Sok! Náš — má hlad!“

„Kizzy!“

Kizzy sklonila hlavu. Zmáčkla ovladač připevněný k zářestí a ztlumila tím hlasitost nedalekého reproduktoru.

„Copak?“

Jenks zvedl obočí. „Máš vůbec tušení, o čem ta písnička je?“

Kizzy zamrkala. „Sok náš má hlad,“ odpověděla. Znovu se natáhla do stropu a rukama v rukavicích začala něco utahovat.

„Soskh Matsh Mae'ha. To je v Harmagiánském protektorátu zakázaný.“

„Ale my nejsme v Harmagiánském protektorátu.“

„Víš, o čem se tam zpívá?“

„Vždyť víš, že hantsky neumím.“

„Je to o vyvraždění harmagiánský královský rodiny. Pěkně podrobně.“

„Ha! Tak to se mi ta písnička líbí ještě mnohem víc.“

„Prej vyprovokovala ty loňský pouliční bouře v Sosh'ka.“

„Chm. Jestli ta kapela tak strašně nesnáší establishment, tak jim asi nebude vadit, když si vymyslím vlastní text. Nemůžou mě utlačovat svýma ,správnýma slova'ma'! Nasrat na systém!“ Zamručela, protože se snažila rozpohybovat zaseknutou klapku. „Tak co je?“

„Potřebuju axiální obvodovej měnič a netuším, kams ho dala.“

„Na levej ponk.“

Jenks se rozhlédl na obě strany. „Nalevo ode mě, nebo od tebe?“

„Ode mě. Ne. Počkej. Od tebe.“

Jenks přešel k pracovnímu stolu, přitáhl si prázdnou bednu, vylezl na ni a rozhlédl se. Kupky harampádí na stole splynuly v jednu obří neidentifikovatelnou hromadu. Začal se jí probírat. Svazek trojkových palivových trubíc. Napůl snědený balíček ohnivých krevet („Zuřivě ostré!“ hlásal obal). Sbíрка špinavých hrnků. Několik různých schémat s popisky a náčrtky. Neotevřená krabice s... Jenks se zarazil a zadíval se na Kizzy.

„Čistě ze zvědavosti... Co vlastně děláš?“ zeptal se.

Kizzy mu ukázala dlaně. Rukavice měla ulepené hutným zeleným slizem. „Ucpal se šlemovej filtr.“

Jenks se znovu podíval na krabici na stole. „Kdybys na to použila fixboty, měla bys to za pár minut hotový.“

„Mně už žádný nezbyli.“

„Aha, takže v téhle krabici s fixbotama, na kterou se dívám, je co přesně?“

Kizzy zase vystrčila hlavu. Zamžourala na stůl. „Jo tihleti.“ Zase zmizela ve stropě.

Jenks po krabici přešel prstem. Byla celá od prachu. „Tys je nikdy neotevřela.“ Všiml si loga. „Sakra, Kiz, vždyť to jsou Tarska boti! Tušíš vůbec, jak jsou drahý?“

„Boti jsou nuda,“ řekla.

„Nuda?“

„Jo.“

Jenks zavrtěl hlavou. „Byly doby, kdy by Lidi kvůli jejich výpočetní výkonnosti zabíjeli — a to myslím

doslova —, a tobě se válí pod pytlíkem se sváčou. K čemu je tu vůbec máš?“

Po kraji stropního panelu stekla kapka zeleného šlemu a rozstříkla se na podlaze. „Jestli budem někdy v takovém průseru, že mi s ním nebudeš moct pomoci a Lovey to nedovede vypnout, tak je budu potřebovat. Ale naštěstí se to zatím nestalo.“ Odepla si z opasku jakýsi nástroj a stoupla si na špičky. Cosi kovového na protest zaskřípalo. „Do prdele, tak funguj, ty hajzle mrňavá...“

Jenks odstrčil nádobku s lepidlem a konečně našel měnič. Připnul si ho k opasku. „Jo a vzduchovej filtr je mimochodem hotovej. Jdu na chvilku za Lovey. Dáš si pak před spaním smeč?“

Ozvala se odpověď, ale ztlumilo ji cinkání, nadávky a zvuk odkapávajícího šlemu. Jenks se uchechtl a odešel z místnosti. Kizzy se dál rýpala ve stropě a nadávala. Věděl, že se u toho výborně baví.

Umělých inteligencí jako Lovelace bylo samozřejmě víc. Její základní softwarová platforma se dala koupit u jakéhokoli dealera obchodujícího s UI. Galaxií pravděpodobně cestovaly desítky jejích verzí — možná stovky, kdo ví. Ale ani jedna z nich nebyla Jenksova Lovey. Tu jedinečným způsobem zformoval život na Poutníkově. Její osobnost byla utvářena každou událostí, kterou prožila společně s posádkou, každým místem, které navštívili, každým rozhovorem s ostatními. A upřímně, pomyslel si Jenks, neplatilo to snad i pro všechny Lidi? Nenarodili se snad se základní lidskou platformou, která se postupem času tvarovala a měnila? Podle Jenkse se kognitivní

rozvoj u lidí a UI lišil jedině rychlostí. Sám se musel nejdřív naučit chodit, mluvit, jíst a spoustu dalšího, než si začal vytvářet povědomí o vlastní identitě. Lovey si s takovými věcmi nemusela dělat starosti. Nemusela se celá léta učit, jak monitorovat systémy nebo vypínat obvody. Život započala se vší dospělostí a znalostmi, které potřebovala pro výkon své práce. Ale během těch tří standardů od instalace se z ní stalo mnohem víc než jen lodní UI. Byla z ní úžasná osobnost.

„Ahoj,“ pozdravila Lovey Jenkse, když vstoupil do její řídicí místnosti.

„Nazdárek,“ odpověděl a sehnul se, aby si rozvázal tkaničky. Vyzul si boty a vklouzl do sandálů, ve kterých chodil jen tady. Zdálo se mu, že procházet se tu v zadělaných botách by bylo hulvátství. Stěny byly pokryté obvodovými panely a každý z nich byl pro Lovey životně důležitý — vlastně to byl její mozek. Vprostřed místnosti se nacházelo její centrální jádro, leželo na podstavci v prohlubni s regulovanou teplotou. Jenks tu trávil hodně času, přestože nemusel, a chodit sem v botách mu připadalo jako líbat někoho po ránu s nevyčištěnými zuby.

„Měl ses dobře?“ zeptala se Lovey.

Jenks se zakřenil. „Však ty dobře víš, jak jsem se měl.“ Lovey měla kamery i senzory po celé lodi. Celou dobu všechny hlídala. Byla útěcha vědět, že jakákoli nehoda nebo zranění nezůstanou bez povšimnutí, i v těch nejdálenějších zákoutích. Lovey může vždycky zavolat pomoc. Ale člověk si taky rozmyslel, jestli se poškrábe v rozkroku nebo jestli se bude štourat v nose. Když máte na lodi UI, naučí vás to dobrým způsobům.